

1991 йил 1 сентябрдан
чиңа бошлаган

Oila va jamiyat

13

сон

30 март—
5 апрел,
2006 йил

Йўлдош ота Ибрагимовнинг
хар сўзи ибрат, хикмат

Тошкент вилояти Чиноз тумани қишлоқ фуқаролар йигинлари фаллари Наврӯз тадбирларини аввало ҳалку Ватан фарононлиги йўлида умрини баҳш этган мұтабар инсонларни эхтироми кўнгил эътирофлари, гулу совғалар билан йўллашдан бошладилар.

100 ёш билан юзлашган Исломбий ота Холдоров қадронлар даврасида иккичи жаҳон урушида ўлим билан юзмай юзчан кунларини эсладилар. Тинчлик кунларига, рафикалари билан кечачётган 60 йилини тақдирга, фарзандлару набираларга, меҳнатларини қадрларган мустақил юрга шукроналар билдирилар.

106 ёшли Йўлдош ота Ибрагимов наслчилик ҳўжалиги-

- Наврӯз арафасида маҳалла фаоллари билан биргаликда бир қанча ҳайрли ва савобли ишларга кўл урдик, - дейди Уртачирчик тумани Корасув қишлоқ фуқаролар йигини раиси Шоира Юносова. - Жумладан, ҳудудимиздаги иккита маҳалла кўнчалирга шағар ётқизиб текисланди. Жазо муддатини ўтаб қайтган ўн иккни нафар кишини ишга жойлаб, ҳаётда ўз ўрнини топлишига кўмаклашдик. Ота-бобларимиз асрар-авайлаб келаётган кадриятлар ҳудудимиздаги энг катта қишлоқлардан бири Роватакда бутун бўй-басти билан намоён бўлмоқда. Роватаклар Наврӯзни аввали қишлоқ улуғлари олдига дастурхон ёзиб, ош тортишдан бошлашади. Бу йил ҳам шундай бўлди. Бўзсув

— Наврӯз айёми арафасида кўмакка мұхтоҷлар, ногиронлар ҳолидан ҳабар олишига алоҳида ётибор қаратилмоқда, - дейди маҳалла маслаҳатчиси Нурида Тошхўжаева. - Багрикенгли, саҳоватпешалик каби умброкий қадриятларнинг қадр топишида, замонга мос анъаналарнинг қарор топишида кўпин кўрган отаҳонлар билан бирга ҳўжаликка узоқ йиллар

БАГРИКЕНГЛИК, ЭЗГУЛИК ТАНТАНАСИ

2006 йил — «Хомийлар ва шифокорлар йили»

- Соғайиб кетсан, яна ёшлар тарбия-сига хисса кўшиш тилагим, - дейди Абдухосим Абдукаримов.

да ишлганлар. Бугунги кунда ижод ҳам килиб, ёшларга панду насиҳатлар қўлимоқдалар.

Шу куни қишлоқ ахлининг ҳурмат-эъзозига сазовор бўлган, бемор ётган инсонлар хонадони ҳам меҳру оқибатли дийдорлар, кутлуг қадамлардан обод бўлди.

Умрини қишлоқ ҳўжалиги учун юкори малакали қадрлар тайёрлашга багишланган Абдухосим Абдукаримов ўзига, оиласига кўрсатилган ётибордан ру-

нига Бийсинкул Жолтаева раис этиб сайланганидан бўён бундай тадбирлар анъана тусиға кириб бораётган, - дейди Чиноз тумани хотин-қизлар кўмитаси раиси Насиба Қорабоева.

Илоё, ҳар кунимиз наврӯз бўлиб, қалбларни шукрона олийжаноблиг тўйгуларига тўлдиргувчи меҳру муҳаббат, химмат, оқибат очиқ, дарвозалардан ҳар куни кириб келаверсин.

М.УЛУФОВА

раҳбарлик қилган Умри Ҳасанова, Ойпошто Убайдуллаева каби фаол аёлларимизнинг ҳам бевосита ёрдами катта бўлмоқда. Қишлоғимиз аҳолисининг яримидан кўпини ёшлар ташкил этса-да, бирор марта бўлсин ёт оқимларга кўшилиб қолиш қайд этилмаган. Хона-донга янги тушган келининг шу даргоҳда туп кўйиб палак ёзиши учун маҳалла аҳли жон кўйидиши туфайли ёш оиласига ўртасида қўйди-чиқди холати бўлмаган.

Айтгандай, Роватакни зиёлилар қишлоғи ҳам дейишади. Ҳамқишлоқлар илм-фан соҳасида ишлабтган, олий даргоҳларда таълим олаётган ёшларни билан рўйи-рост фарҳанлишади. Бунда ўзига хос хикмат, эртанги кунга катта умид бор.

Хусан СУЛАЙМОНОВ,
«Туркистон-пресс»

хисса килиб бердилар.

Зулхумор Аширова Ҳоразм папларини жуда мөъёрига етказиб кўйади. О. Аширов, Ш. Давлетов, Н. Шерхивлар ўтин ёриш билан бирга ичак-узди ҳангомалар айтиб даврани янада қизитдилар.

Сумалак пишириш сирини илпидан ингасигача билган Ана-бика опа, Ражабика опа, М. Юсупова, Д. Отаева, Р. Отаева, М. Норбоеva, М. Сайдова, У.

матжонова, Г. Каримова, Н. Рахимова, К. Валназарова, К. Тўйлиева, О. Аннаҳасановаларнинг хизмати катта бўлди. Мактаб директори О. Қиличев, ўринбосарлари Э. Сultonov ва Т. Отаве жамоага миннатдорчиллик изҳор қилдилар.

Ийғилганинлар Наврӯз шукухи йил давомиди дилларни тарқимасин, деб тиляк билдирилар.

Ражабика МАТНИЁЗОВА,

Фотима БОЛТАЕВА.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

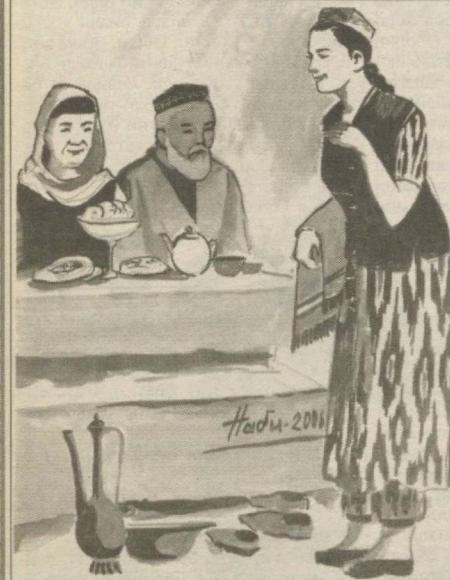
Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

Хулкар РАЖАБОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

хонлар "дарвешона"га тўпланишади. "Севинч" дастасининг қизикларни чиқишиларидан баҳраманд бўлишида. Айниска, янги тушган келинларнинг "келин салом" даврага файз кирилади. Тадбир баҳонасида кўнгиллар сув ичади.

"ХЎП БЎЛАДИ"НИНГ

Умид билан ўғил -
киз ўстираётган ҳар
бир ота-она борки, фарзанди-
нинг баҳлишини истайди. Бу нарса айниқса қизларга
тегисли бўлиб, балогат ёшига
еттандан улар умуман нотаниш
бўлган оиласага келин бўлиб ке-
ладилар. Таъбири жоиз бўлса, бу бамисоли даражат кўчачини
кўчириб ўтказиш билан тенг.
Бошқа бир оиласага фарзанд си-
фатида оқ, кийим кийиб яхши
ният билан келин бўлиб, унинг
ашигидан кириб боршига му-
яссар бўлган киз баҳтидир.
Аммо бу баҳтинг қанчалик
ҳақиқийлиги, қанчалик мустах-
камлигини вакт кўрсатади.

Ўзбек урф-одатида қизлардан
биринни талаб қилинадиган
нарса, бу ҳаёб, ифрат ва номус-
дир. Ҳалқимизда "ҳәесиз қиши-
да уят бўймайди" - деган доно
ибора бор. Ўзга хонадоннинг
фарзанди бўлиш, бу оиласада
ўзига баҳт-икбол топиб, баҳтиёр
ҳаёт кечириши, албатта күп жи-
хатдан унинг ўзига боғлиқ.

Келин то шу ўйнинг шарт-
шароитини ўргангунча, оила
аъзоларининг феъл-авторини
тушунгучи маълум вакт керак
бўлади. Айниқса, шу даврда ва
ундан кейин "хўп бўлади" деган
сўз оиласада учрайдиган
ҳамма муммаларнинг ечими-
ни топишига калит бўлади. Ахир
сабр-бардошли, мулойим, ах-
лок-одаби, ақлли, одамий-
ликни њеч бир вакт эсдан чи-
қармайдиган фарзанд-келин,
мехнатни њаёт мазмуни деб,
ҳаммага яхшилик тилаб, яхши-
лик килиб юрган бу фарзанд
кимга ҳам ёқмайди, дейсиз.

Турмушда нималар бўймайди,
дейсиз. Байзан кекса қайнота
ва қайнона билиб-бильмасдан
бирор қаттиқ гап айтиб юборса,
зинхор сиз келинлар у билан
тengлашмашон, чунки кекса
одамнинг асаблари таранг.
Байзан улар тутокуб кетсалар,
кўзинизни олайтириб, гап қай-
тириб учунни аланга олдириб,
муборак дилларни ортитманг.

Оиласада келиннинг ўз хурмати
бўлиши керак. Агар оиласага кел-
ганингиздан кейин уйда сиз-
нинг ижобий тасирингиз сезилса,
яъни ҳамма ёқ саронжом-са-
ришта, тайёрларан овқатнингиз
лассатли бўлса, сиз оиласада хур-
матга сазовор бўласиз.

"Хўп бўлади" деган иборанинг

ХОСИЯТИ

Тарбия соати

майин айтилиши
киши қалбидаги ёнгавало
иликлик ўйғотади, самимият
билин айтилган бу ибора
замарида ёхтиром, оғирингизни
енгил қилиш, беминнат меҳнат
ва чексиз садоқат хислатлари
ётади. Бу ўзбек миллатининг
менталитетига хос хусусиятнинг

майин айтилиши
киши қалбидаги ёнгавало
иликлик ўйғотади, самимият
билин айтилган бу ибора
замарида ёхтиром, оғирингизни
енгил қилиш, беминнат меҳнат
ва чексиз садоқат хислатлари
ётади. Бу ўзбек миллатининг
менталитетига хос хусусиятнинг

майин айтилиши
киши қалбидаги ёнгавало
иликлик ўйғотади, самимият
билин айтилган бу ибора
замарида ёхтиром, оғирингизни
енгил қилиш, беминнат меҳнат
ва чексиз садоқат хислатлари
ётади. Бу ўзбек миллатининг
менталитетига хос хусусиятнинг

майин айтилиши
киши қалбидаги ёнгавало
иликлик ўйғотади, самимият
билин айтилган бу ибора
замарида ёхтиром, оғирингизни
енгил қилиш, беминнат меҳнат
ва чексиз садоқат хислатлари
ётади. Бу ўзбек миллатининг
менталитетига хос хусусиятнинг

майин айтилиши
киши қалбидаги ёнгавало
иликлик ўйғотади, самимият
билин айтилган бу ибора
замарида ёхтиром, оғирингизни
енгил қилиш, беминнат меҳнат
ва чексиз садоқат хислатлари
ётади. Бу ўзбек миллатининг
менталитетига хос хусусиятнинг

майин айтилиши
киши қалбидаги ёнгавало
иликлик ўйғотади, самимият
билин айтилган бу ибора
замарида ёхтиром, оғирингизни
енгил қилиш, беминнат меҳнат
ва чексиз садоқат хислатлари
ётади. Бу ўзбек миллатининг
менталитетига хос хусусиятнинг

майин айтилиши
киши қалбидаги ёнгавало
иликлик ўйғотади, самимият
билин айтилган бу ибора
замарида ёхтиром, оғирингизни
енгил қилиш, беминнат меҳнат
ва чексиз садоқат хислатлари
ётади. Бу ўзбек миллатининг
менталитетига хос хусусиятнинг

Гиёҳвандликнинг маҳсу-
лоти-наркотик модда-
ларидар. Аслида "Нарко-
мания" юнонча сўз бўлиб, "нар-
ке"-карахтилик, "мония"-төлба-
лика мояйлилик иншиёни шитиёк
мавзуларини ифода этади. Бу
бизнинг ўзбекона тилимизда-
ги бандчилк, гиёҳванд деган
сўзларга монанд келади. Гиёҳ-
ванд моддаларга "алкоголь",
"афюн", "морфин", "наша", "ка-
коин", "кадеин", "геронал", "га-
шиш", "героин", "марихуана"

килишга ёлланадилар. Душ-
ман, сотқин, хоинлар ҳам
кўпроқ наркоманлардан чиқа-
ди-ку?

- Мен, -дедай хали маорифи
тизимида кўп ийллар раҳбарлик
лавозимларида ишлаб келган
Мамлакат опа, - кенжа қизим-
ни каттакон бир олимнинг
ўғлига бергандим. Уларни
хажи оиласлар деб ўйлаган-
дим. "Сизнинг қизингизни ке-

- Кандай яхши! Бундай им-
кониятга эришиш жуда ҳам
кайин. Кизингиз баҳти экан-
да! -дедим.

- Ўйлаб гапирайпизми ўзи?
Бу баҳт эмас, бало азим-ку?
- Нима сабабдан нолипиз?
- Кудаларим айтган гаплар-
нинг ҳаммаси тўғри. Лекин
ҳаётда ҳамма вакт ҳам бой-
лик, ашёлар баҳт келтиравер-
мас экан. Тўйдан кейин

қизим жуда
ҳам чирой
очиб, тилла-
ва инжу та-
кинчоклар,
қимматбахо кийимлар-
да ҳамманинг ҳаваси-
ни келтириб юди. Бу
орада бир, иккى йил
ўтиб ҳам кетди. Бир
гал келди ва ётиб қол-
ди. Эртасига уйига кет-
мади. Индамадим. Чун-
ки, руҳияти тушган
эди. Бир хафта уйда
турди. Отаси:

- Тинчлики? Қизи-
миз нега уйига кетма-
япти. У билан бир очи-
часига гаплашиб ол-
гин, -дедилар.

Гаплашиб, билсан
куёвимиз наркоман
бўлиб, қизим соғлиги-
ча юрибди экан. Қиёв
қадёкларадир кетиб
қолиб, бир маҳал уйга
келаркан. Қўзини
куёнларга ўхшаб очиб
уҳлар, ўйқусида нукул
ади-бади гапларни айт-
тиб кимларнидир чаки-

АСРЛАР ВАБОСИ

кабиллар киради. Буларга ўрганиб, истемол қўлмаса туролмаслик, хумори тутиб, кўникма хосил қилиб қолиши туфайли наркоман бўлиб қолади. Farb мамлакатларида наркоманларни "Оқ ўлим", "Миллат қашшо-
лиги", "Инсоният фоже-
сининг йўли", "Ўлим хав-
фи" номи билан атайдилар. Бу иллатлар дунёнда та-
ракларни орасида кенга та-
раклганлиги туфайли, унинг инсоният тарақки-
тига хавфи ўта куҷилиги учун ҳам бутун жаҳон
жамоатчиликнинг дикқат марказида турибди. Ҳозирда дунёнинг бирон
бир мамлакати йўққи, унда оздир-кўпдир гиёҳ-
вандлар бўлмаса. Бу иллатнинг вакиллари ҳамма
жойда бор, учраб туради. Бу соҳанинг мутахассисла-
ти таъбирича, бир гиёҳванд ўрта
хисобда беш-олти кишини ўз домига
тортар экан.

Гиёҳвандлик балосига мубтало
бўлгандлар кўп ҳолларда
оғир жиноятлар содир этиши
Чунки, ҳалқаро бозорда наркотик маддаларнинг баҳо-
си кун сайнан ортиб бораётir.
Бу дардга дучор бўлгандларнинг
организми уни истемол киломасдан туролмайдиган
бўлиб қолади. Котиллик, раз-
илик, босқинчилик, ўғирлик
каби ишларнинг сабабчиси
ҳам наркотик маддалардир. Бу
бедаво дардга чалинган кимса-
лар, ҳар қандай жиноятни

лин эмас, ўзимизга киз ўрнида
қабул қиласиз. Чунки, биз пен-
сияга чиққанимизда қизингиз-
нинг кўлида бўламиз. Бизга ўғлимиздан кўра келинимиз
кўпроқ аскотади. Катта ҳовли,
икки қавати ўй-жой, янги машина ҳамма-ҳаммасига
қизингиз билан ўғлимиз эгалик
қилишиади. Улар ҳаётда бошқаларга ўхшаб мол-дунё топа-
лиз, дейшишмайди. Борлигимизда ҳамма шарт-шароитлар-
ни яратиб кўйганимиз", дейиш-
ди кудаларим.

паркан. Ҳануз фарзанд кўрмани-
ларига ҳайрон эдим. Қизим
куёв лаззатидан бебахра
экан. Қизим: "Менга бундай
турмуш керак эмас. Қайтиб у
хонадонга бормайман", деди.

Мамлакат опанинг куйиб,
ёниб, икки бир дард билан
айтган ҳикоясини эшишиб тур-
иб, гиёҳвандлик тузогига
илинган йигит, унинг ота-она-
си қисмати қайдаражада
оғир эканига амин бўлдим.

Абдулхамид ҲАБИБУЛАЕВ,
доцент.

ҮРИНДИКЛАРГА ЭМАС, ЮЗИНГИЗГА ЁЗИНГ

Автобусда кетатуриб бир ўспирин ўрганинг ўриндиклардан
бира гаҳфасала билан ёзётгат-
ни кўриб қолдим. Уни бундай
беймани ишдан қайтармок-
чи эдим, яхшига жавоб эши-
тиб қолдим: «Ёзас, бу автобус
давлатнинг мулки, саники
ҳамма шарт-шароитларни
оддийлиги унинг улуғлигидан
дарарди. Чунки у жиддий мум-
момий шартолларда инсон-
нинг тақдирини ҳал қилишга ҳам
сабаб бўлиши мумкин.

Шундай қилиб, азиз фарзанд-
ларим, шуни унутманги, вакти
келади, сиз ота-онангизга қан-
дай мумомла қилган бўлсангиз,
фарзандларнинг хам сизга шундай
мумомла қиласди. "Хўп бўлади"
- бу ота-оналарга ва мери-
бонларига ҳурмат, муйлойимлик
ва фидойилик размизид.

Шукрат НИЗОМОВ,
Тошкент архитектура-
курилиш институти доценти.

муболага бўлмас) ўспирин ав-
тобусдан тушиб кетди. Унинг
ортидан эса юзи кўм-кўк синё-
дан «шувут» бўлган ўриндик
мунғайланча қараб қолди.

Ўх-ўх, бечора ўриндик нақсаннинг асарига айланиди. Бе-
иҳтиёр жумлаларни ўқий бош-
ладим. «Гули, ман сани жоним-
дан ортиб яхши кўраман, Сардор!», «Нигор, асалам мани кеч-
ши, Шуҳрат!», Саша+Люда=Любов..

Бундай дил изҳорларини
эринмасдан ёзи кеттагларнинг
юраги мухаббат изтироблари-
га шунчалик лиммо-лим эканни,
уни њеч қаерга сиғдира олмай,
охри ўриндикка ёзибди. Бундай
«жасорат» ҳар кимнинг ҳам
кўлидан келавермаса кераг-ов.
Сизларнинг бундай ўти мұхаббатнингизга достонлардаги
Фарход ва Ширин, Тоҳир ва
Зухралар ҳам тан берган бўлар-

миди. Чунки, улар севги мак-
тубларини фақатгина оқ
когозга биттаглар. Келажакда
сизлардан ажойиб «ёзувчи»лар
чикиши мумкин. Чунки сизга
ўхшаган истешидан соҳиблари-
нига «илҳом париси» келиб
колганда автобус ўриндиклари-
ни, мактаб парталари, хаттоқи,
деворларга ҳам ёзиб, кетаве-
радилар. ємон томони бундай
«санъат асарлари» учун њеч
қаерда қалам ҳаки туланимай-
ди-да. Фақатгина мадданийли
инсонлар «хе, ёзмай кўлинг
синсин» дея «сийлаб» кўшиши
мумкин.

Тўғри-да, ҳар куни беминнат
хизматидан фойдаланадиган
автобус ўриндикларнинг бе-
жаб ташланган ҳолатини
куриш кимнинг кайфиятини
кўтарарди, дейсиз.

Азиз «ёзувчилар», бир кун
келиб автобус ўриндикларидан
ёзишига жой тополмасан-
гиз, унда юзингизга ёзинг. Ана
шунда «юзи шувут» бўлган
ўриндикларнинг ахволини ту-
шунгандек бўлармидингиз.
Хурмат билан мухлисингиз
Назира БОЙМУРОДОВА

НАСЛЛАР НИДОСИ

- Опахон, мен бу воқеани шунчаки айтиб беролмайман, - деда изтироб ва нафрат аралаш овозд билан гап бошлади аёл. - Чунки бу кечинмалар менинг оиласы, қалбимга озор берди.

- Тұрмушингиз, болаларнинг ономми?

- Ха, хозир күнглигін түк, аммо бир "илон" оиласы сүкілип кири хонавайрон килишиша бир бағы қолди. Энді яхшилини килишиша ҳам, бирорға ишоңшиша ҳам чүчіб қолдым.

сам, у тәпамда бошини эгіб туриби. Шунда негадир оғыздын: "Адаси, мен қиёнат қылмаяпсызмі?" - деган гап оти- либ чиды.

- Ха, қиёнат қылдым, менинг калламны олип ташлаш керак, - деди у.

Биласыз, ўша пайтада чил-чилик синдім. Нима килишиши, нима дейишни ҳам бил-майман.

- Ораларингда бола йүкми, ким у ўзи? - дедем титраб.

- Шу пайтагача йүк эди, энді бўлмаса.

чиқиб келди. Мен унга юзланиб: "Қанақа сутак эркаксан, хотининг йигиштириб ол", - деб бакираётган эдим, эрим мени итариб машинага киргизди ва ҳайдаб кетди. Йўл-йўлак аламимдан эримни юмдалаб келдим. У "Хозир авария қиламан" деганди: "Шундай қилинг. Обориб бирон жойга уринг, йўқ бўй кетайлик", дедим. Биласыз, ўша пайтада яшагим келмай қолди, энді қандай яшашни ҳам билмасдим. Ярим тун бўлиб қолган, болаларни ширин уйкуда. Эрим йўлдан бир шиша ароқ олди ва уйга келгач тўйиб ичди-да мени ўтқазиб: "Биласанми, мен

сонни ҳурмат қилади. У "илон" эримнинг мана шу томонидан фойдаланди. Аввал ишончимизга кирип олди. Эртаси куни ўша аёл онаси билан ховли-мизга келиб жанжал қилиди. Эрим уйда йўқ эди. Шовқинни эшитиб чиқсан Бегзод: "Уялсанг бўларди. Аслида бу сенинг ховлинга бориб бакириши керак эди. Яхшилика корангани ўйир, бугундан бошлаб ишдан ҳам кетдинг", - деб ҳайдаб юборди. Орадан иккى кун ўтиб, онаси яна эримнинг ўша ўрготига телефон қилиб: "Кизим ўзини ўлдираман,

ИККИ ДУНЁСИ КУЙГАН АЁЛ

- Қандай воқеаки, у сиздаги эзгу түғуларни ўлдиран?

- Хўжайнининг 3-4 та ўртоғи бор. Улар бир-бiri учун жонини ҳам аямайдиган қадролнор. 4-5 йил олдин шу ўртоқлар бирлашиб Катортолдан дўконлар очиши. Ишлари йўлга тушиб кетган магазина сочувки қидириши. Шунда ўша ердагилар бир аёлни тавсия килишишган. У асли врач, иккиси фарзанди, эри бор. Маошига қаноат қилимай бозорга чиқиб кетган экан. Жуда қийналган, болаларни бокиш учун ўзини ўтга-чўкка уради, аммо оқибатли, ҳалол аёл дейишгани учун эримнинг раҳми келиб ишга олиди. Бу ҳақда менга айтганида, «савоб иш қилибсиз», деб хурсанд бўлдим. Хуллас, бу аёл билан танишдик, борди-келди қылдик. Ҳатто сирилашадиган, даррлашадиган, бир-бirimизницида ётиб қоладиган бўлдик. У эримни кўйематлик укам деди, болаларим уни "амма" дейишадиган бўлди. Доим унинг ҳаётидан нолиганига раҳим келиб эримга: "Назира опамга ёрдам беринг, жуда яхши инсон", дердим. Шундай қилиб вақтлар ўтди. Бир куни менинг туғилган куним бўлди. Эрим тантаналини килиб ўтказиб берди. Кечага ҳамма келди-ю, Назира опам келмади. Факат қизидан совга бериб юбориби. Қизи ўша куни ётиб қолди. Эрталаб энді ўйқудан тургандим, эшикдан Назира опам кириб келди. Салом йўқ, сўрашига йўқ кизини олип кета бошлади. Ҳайрон бўлиб: "Назира опа, тинчлики, нима бўлди, ким хафа килди сизни?" Мендан ранжимдингизми? - дедим. "Йўқ", деб йиглаб, жаҳл билан чиқиб кетаётган эди: "Ҳафалигинизнинг сабабини айтмасанги кетмайсиз", - деб ушлаб қолдим. "Эрин би-лан уришиб қолдим", - деди у. Шу пайтада ҳар куним хам аёлни түғуларни ўлдиранни айтдиган. Ҳайрон бўлиб: "Назира опам кириб келди. Менинг ҳамма килиб кетиб келиб қолдик. Нима бўлайти ўзи, тушунмайпм?", - деда эримга ўзланган эдим, бирдан ўзимни ѡмон сеза бошладим. Эрим мени амаллаб ётқизди. Орадан қанча вақт ўтди билмадим, кўзимни оч-

Сен уни танийсан. Ҳозир олип бораман, - деди-ю машинасига ўтиришинни айтди. Бир пайт қарасам машина тўғри Назира опамнинг ҳолиси томон боярятти. Даҳшатдан қотиб қолганиман. Нахотки, нахотки... Ишонасизми, эрим ҳиёнат кильдим деганди ҳам ўса аёл ҳаёлимга келмади. Шу даражада ишонардим мен. Бир пайт бизни кўриб, у "илон" ҳам чиқиб келди. Аламимдан бир у аёлга ёпишман, бир эримга.

- Аёл ўзини қандай тутди?

- Мен билган Назира опамдан асар ҳам йўқ, иккى кўлини ковуштириб менинг: "Мен уни севиб қолдим", - деди. «Кўзинг кўр бўлади, нонкўрлик кильдинг», - деб йигладим. Шу пайт унинг эри

нима килаётганимни ўзим билмайман. Ҳар гал энді у аёлнига бормайман, бугун бориб барчасини аёлмимга айтиб кеичирим сўрайман дейман-у, уддасидан чиколмайман», деб гапираёттанди кўл телефони жиринглади. Қара-сак, ўша номер. Олдим-у, "Назира опа, эсингиздами, мен сизга ҳар доим эримга бирортаси илақишимпами, дердим. Аслида ўзингиз шу ифлосликни килаётгандек экансиз", деб йигладим. У мени уят гаплар билан ҳақоратлаб, "закир өрнинг", деди. Телефонни ҳўжайнининг бергандим, у шундай "Кечидан сендан, болаларимни дейман", деб телефонни босиб кўйди. У яна қўнгироқ қилди. Эрим телефонни деворга уриб синдириди-да, "Безгодни ча-кириб, кўнглимини ёрмасам, ўлиб қоламан", деб, чиқиб кетди.

- Ким у Бегзод?

- Ўша жонажон ўртоқларидан бири билан кўшини турмасид. Улар ҳам воқеани ўзитшиб лол колишиди. Ўртоги: "Наҳотки ёнингда юриб, мен сезмадим, дўстим", деб афус қилди. Хуллас, дўстлар йиги-лиши, ўртоқларининг хатоси учун мендан кеичирим сўрашди. Эрим шу 3-4 йилда доим боши оғрийдиган, ўзини ѡмон се-задиган бўлиб қолганди. Эрталаб ўртоқлар уни жуда яхши бир домлагга ўтишиб келишиди. Айтишларича, жуда кучли ис-сик-совук қилинган экан. "Эс-хуши ўзи-да эмас, оиласини ҳам ташлаб кетишига озигина қолган экан", дебди. Бу гаплар қанчалар рост - ёлғон билмадим-у, аммо эрим етимли билан катта бўлгани учунни, жуда қўнгилчан инсон. Колаверса, оиласини жуда қадрлайдиган эрраклардан. Шунинг учун ҳам оиласига яқин ин-

дяяпти. У-бу нарса қилинглар", - дебди. Ҳайрулла эса: "18 ўш коз боламиди, ўзини босиб олсин. Агар яна дўстимнинг оиласига аралашса, ўзидан кўрсинг", дебди.

- Шундан кейин оиласигин тинч қўйдими?

- Ҳа, аслида унинг мақсади бошка экан.

- Яна қанақа мақсад?

- Менга кундош бўлмоқчи эмас, балки магазинга эга бўлиши кўзлаган экан. Хуллас, у бунга эришиди.

- Қандай қилиб, ахир у ёлланма ишчи бўлса...

- Шундайку-я, бироқ у үчига чиқсан Фирибгар экан. Бутунлай ишончга киргани сабаб магазинларнинг бирини унинг номига ҳужжатлаштириб эдик. Бу ишларни бир дугонаси билан келишиб, режа асоссида қилган экан. Ҳозир ўша "хижобли" дугонаси билан бирга савдо қилишмокда.

- Бу воқеалардан ўша фирибгар аёлнинг эри ҳабардорми?

- Ҳа, унинг эр номи бор, холос.

- Эрингизнинг ишлари изига тушиб кетдими, муносабатимизга келди?

- Кўнгилдагидек, муносабатимизга келса, у ўша қора кунларни ҳатто элашши ҳам хоҳлатмайди. Аввали мөхрибон, садоқатли холатига кайтган.

- Энг муҳими шу. Оилавий хотир-жамлик, бир-бiri севиб, кадрлашдан ортиқ, бахт борми? У аёл мана шу бахтдан бебахра. Чунки нафси ўпқон одам бирорни қадрлашни ҳам, севишни ҳам бўлмайди.

- Мен у аёлга ачинаман. Чунки иккى дунёси куйиб кетди. Ахир эримни кўйематлик укам" деганди, колаверса, яхшиликларга ёмонлик билан жавоб берганига ҳам жазо олишига аминман. Шунингдек, инсонларга айтмоқчи бўлганим, мен айтб берганим каби ни-кобли шайтонлардан этиёт бўлишсин.

Матлуба ШУКУРОВА

ЙИГИТДА ВАФО, ҚИЗДА ҲАЁ БЎЛСИН...

Маҳзунна билан поездда танишиб қолдим. Тенгдош эканмиз, ҳаёт, баҳор, севги ҳақида беихтиёр сұхбатлашы кетдик.

- Ёшим 20 да. 16 ўшмда Алишер исмли йигитни севиб қолганиман. Унинг учун жониннида беришига тайёр эдим. Мактабдан сўнг университет талабаси бўлдим. Бу орада мени ўйдагилар бошча бир йигитта мажбуран унаштириб қўйишиди. Биз Алишер билан учрашиб юравердик. Унаштирилган йигит билан эса бирон маротаба гаплашмадим. Чунки, унда кўнглигим йўқ эди.

Орадан тўт юл ўтди. Биз эса бир-бirimизга боғланғиз қолдик. Биз исталмаган кунлар эса тобора яқинлашиб келарди. Тўй куни белгиланди. Севгилим эса Тошкентга кетиб қолди. Уни шунчалар соғинар эдимки, ҳатто тўй куни ҳам теленонинг ёндан кетмадим.

Афсус, у телефон қилимади. Тўй ўтди. Мен эса кун сайн сувиз қолиб қовхираган гулдай сўлиб борадиган. Кечалари тонгларни йиглаб қаршилар эдим. Умр йўлдошимга эса гапирамасдим, бирга чой ҳам имай, уна кўйнап эдим. Шундай кунларнинг биринда Алишернинг қайтаётганингизни эшилди. Этимол өрнингиз сизни Алишердан ортиқ севар?

- Севиши аниқ. Ҳар эрталаб турганданда юнивенишм учун илик сувлар тайёрлаб турарди. Унинг бунақа аёлларга хос иши эса менга ёқмасди. Умр йўлдошимни жуда кўйнап эдим. Охир уйимдагилар бир ярим ой дегандан, мени олиб кайтишиди. Мен яна севгилим билан учрашиб юравердик. Ҳозир уни унаштириб қўйишиди. Бироқ биз ҳамон учрашиб турбизмиз. Мен уни деб ҳаётимдан воз кечдим. Ўзимни бахтсизликка хукм этдим. Тўй куни ўлиб қолсан керак. Чунки усиз яшай олмайман.

си кетиб қолган. Тўй куни ҳамма ўз дарди билан. Мен Алишерни ўйлаб кўз ўтқан бўлсам, эрим онасини кумсаб қўзи тўла ёш билан тўйни ўтказганди.

- Ана кўрдигизни, у онаси азобланганини хис эта олайдиган олийжондан ўйтиг экан. Шунинг учун сизни ҳам тушунганд, ардоклаган.

- Билмадим, Алишерни севиши биларидек. "Нима килай? Мен ҳам сени севаман", - дер эди у.

- Ота-онангизга ҳам қойил кольмадим. Бир ярим ойда ҳам ахрятидел келавердими?

- Биласизми, ҳар кеч соат 3-4 ларда лой кўчалардан ўтиб, уйга қочиб кетардим. Олиб келиб кўйишарди.

- Нега Алишер билан мухабатингиз учун курашмадиниз? Натижада бир бегуноҳ йигитни бахтсиз қилиб қўйдигиз. Ўзингиз ҳам бахтсиз билди. Ҳали бу кетишида Алишер уйланадиган кизнинг тақдирни нима

бўларкин? Ахир ҳаёл бошка, ҳаёт бошка. Мұхаббатингизни агар у чин бўлса, юрагинизда покизза асрассангиз бўлар эди-ку.

- Ундан қиполмайман. Уни бир кун кўрмасам, яшай олмайман. Бу ёни нима бўлса бўлар.

- Эрингиз билан ҳам ўзаро яқин бўлганмисиз? - сўрадим ундан.

У ерга қарди. Бошка сўзга ўрин қолмади. Маҳзунани қандай келажак кутаятии экан, ўйланаб қоламан. Вафо деган покизза хилкат қизнинг ҳаётида устивор бўлганида шу ходисадар юз бермасиди?

Мен Маҳзунага эшилтларимни газетага ёзиб юборишмий адимд. У "Майли, ёзин", деди.

Махзунага нима дейсиз, азиз юртдошларим...

Мохира БЎРИЕВА,

Термиз шахри.

Мақолани диккат билан ўқиб чикдим. Мақола муаллифи бундан 14 йил илгари она кишишогида ўзига ажратилган 13 сотих томорқани укаси Усмонжон ўзиники қилип олганлиги учун фам-гуссага тұлиб юрганлығы хакида күйніб ёзған. "Қаны инсоғы дінен? Орномус, меҳру оқибыт, виқжон, мусулмончилик қаерд?" - деган савол күндағандаң күйилған.

Узок йиллар виляйт газетасыда мұхабир бўлиб ишлаганин боис, хизмат юзасидан худди юкоридагига ўшаш ака-укалар ўртасыда томорқа масаласыда келип чиқкан низоларнинг ўртасыга тушишга тўғри келган. Балким ана шу воқеалардан ибрат олслак, ўринлироқ бўлар, деган ниятда уш-

"Бу кимнинг томорқаси?" - 3-сон

ЭСЛАТМА: Мен Тошкентта ўқиб, яшаб, олим бўладим. Аммо она юртимда менга берилган 13 сотих ерни укам номига расмийлаштиргандик. 2005 йилда эса укамга ўз қурмоқчи бўлганмини айтдим. У эса ерни беришлан бosh тортиди. Яхшиликча келиша олмади. Гап кўчага, қишлоқта марқалди. Укам кўйған шартлаардан қониқмади. Унинг бу но-мардлигидан оғринсанам-да, ўз еримни олишан кечади. Наҳотки мен хотурғи шу тутган бўлсанам!

Содиқжон АЛЛАМОВ,
Тошкент шаҳри, Бектемир тумани.

АБС-садо

тар ерга киркма ковун экибди.

Умрида дехончилик қилмаган ийтингининг омади чопиб, ковун шунақаям серхосил бўлибди, хатто чўлга ўн йил илгари кўчиб боргандар ҳам бунақ хосилини кўришмаган экан. Ковуннинг пулига худди акаси яшаётган ўйнинг рўпарасидаги дангилама ўйни сотиг олибди. Чўл ҳавоси ёкибди, касали ҳам батамом тузилиб кетибди. Саккиз йил чўлда яшаб, ука сотиг олиб кўйған уйга қайтибди. У қайтиб келганида, акаси ҳасад алганасида касалликка чалиниб қолибди. Ука муруват қилиб акасини баҳоли курдат давлатибди. Бўлиб ўтган гапларни ҳеч қаён акасининг ўзига солмадиги. Жиёнларига ҳам кўйдан келганича кўмаклашибди.

Бир сўз билан айттанды, уканинг давлати бисер. У пайшада кунлари ва

хайт байрамларида дарвозасини ланг очиб қўяркан. Чунки онамизнинг ароҳи

келгундай бўлса, менинг қаерда яшает-

роқча чиқиб ўтиришга ҳаққим йўқ.

Ака-ука ёлғиз қолишгач, акасига юзланибди:

- Узр ака, битта хато иш қилиб-ман да.

- Қанака хато? - сўрабди акаси.

- Сиз сотиг олган жойингизга уй со-либ кўйганимда, тўғри кўчиб келаве-рардингиз. Куийб кўйилган пойдевор жиндан нураб қолди.

- Ҳеч хижолат бўлманд. Мен олдин-роқ айтмабман. Бу жойга сизнинг ме-хрингиз тушиб қолди. Шу жойни ўн бир йил вайрон қилмай, менинг йўклигимни билдиримай, обод килиб турдингиз. Ер батамом сизнини. уни сиздан олиб қўйсан, шунчай йил ерга берган меҳрингизни ҳам олиб кўйған бўламан. Менинг бу жойни сотиг олишга сарфлаган пўлум, сиз онажо-низими бир кун ардоклаб, дуосини олганнингизга арзимайди.

Аканинг дунёқарашининг кенглигидан

ЕТМИШДА

ЕР ТАЛАШМАС

буни ёзишга жазм қилдим.

Хуллас маҳаллалда анчагина обрў-этиборли бўлган бир аёлнинг иккى ўлии бор экан. Онаизор катта ўғлини ўйлантирибди-ю, аммо кичигига қолганда тўй қилишга улгурга олмай, касалланиб ётиб қолибди. Шунда катта ўғлини ёнига ўтказиб, шундай васият килиби:

- Ўглим, агар оламдан ўтадиган бўлсан, мана шу ховли уканд иккаплангни. Ярми сенга, ярми укандига. Аммо ўртага девор урманнлар, муро-са килиб яшандилар. Даданг менга ана шундай васият килиб кетган. Агар ховли иккапланга торлини килиб колса, сен каттасан, эшикни укандига колдириб, бошқа жойга кўчиб чик. Чунки уканд жиндига касалвандроқ. Тўйга атаб сандиқка анча-мунча нарсани хозирлаб кўйганим. Етмаганинни ёнингдан кўшиб, укандиги ўйлантири.

Онадан сўнг ака укасини ўйлантирибди. Аммо ховлининг туртдан уч кисмини ўзини килиб, ўзи томонни девор билан тўсиб олибди. Укаси акасига шундай дебди:

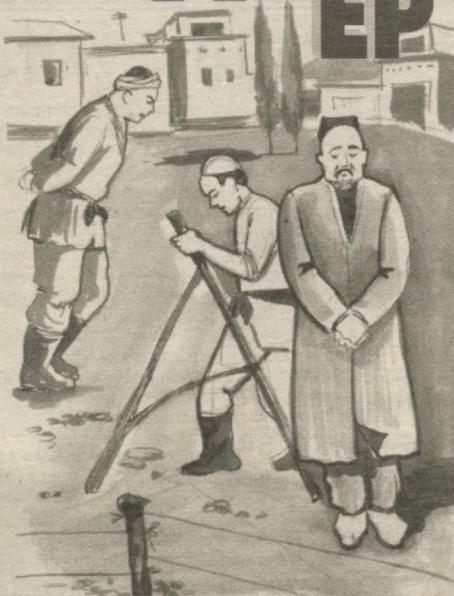
- Ака, орага девор урмайлик. Аям раҳматли девор урилас, меҳр-оқибат кутарилади, дегандилар.

- Менга ақл ўргатма, - дебди акаси.

- Сени ўйлантиридим, мендан чиқим кетди. Ховлининг кўпини менини бўлиши керак. Сен ҳадеб бизнисига ўтаверма, жигар касалинг бор. Болаларимга юқиб қолмасин.

Ука бечора нима қилсан? Бирор жойдан ўн олиб кўчиб чиқай деса, кўли калта. У сиқилид, нима килишини билмай юрган кезлари, нахот йўли топилибди. Чўлга кўчиб кетган ошнаси уни ҳам янги хўжаликка кўчиб боришини таклиф килиби. Уй-жойлар етарили экан.

Ука ўша ёқа кўчайтиб, акасига шундай дебди:

- Ака, ховли батамом сизнини. Мен кўчиб кетаямсан. Лекин аямнинг васиятни охирига етказиб кетай, деворни бузиб ташлаша рухсат беринг:

Акаси: "Ихтиёринг!" - дебди-ю, индамай ўйига кириб кетаверибди. Ука деворни буздириб, тўғри аясининг кабри устига бориб, кўз ёши билан шундай дебди.

- Онажоним! Менга оқ ўйл тиланг. Руҳингиз менга мадардок бўлсин! Ўша ёқда униб-ўсай, касалинга шифо то-пай. Сизнинг жойингиз жаннатдан бўлсин, онажон!

Шундай бўлибди, чўлга кўчиб бориши билан укасини оиласига соғин сигир бершибди. Ўша йилнинг ўзида бир гек-

ганимни осонроқ топиб ол-син, деркан. Уканинг кечиримливи ва муруваттаги бўлганини охирни акани ҳам дол қилиди. Ана шундай килиб, меҳр-оқибат риштаси кайта тикланди. Бундан шундай хулоса қисла бўлади, демак меҳр-оқибат риштасини уз-маслик учун ёнгаввало кечиримлики ва химмат зарур экан. Бунинг учун ака ёки ука нимадандир кечиб, олижаноблиг ўйлини тутмаса бўлмайди. Бундай паллада, ҳеч бир гувоҳ, ҳеч бир конун, ҳеч бир қариндош-уруг битта муруват қилган ишни килишига кодир бўлмай қоларкан.

Ёки бошқа бир мисолни олайлик. Яқинда бир ҳарбий киши истеъфога чиқиб, она қишишогига қайтиб келди. У ҳам худди укасининг томор-каси этигидан одиринроқ сак-

киз сотиг жойни сотиг олиб, уй куриш максадидаги пойдеворни тиклаб кўйтган экан. Укаси ерни экиб, ундан ўн йил фойдаланибди. Атрофни кўргонлаб, яхидлаб олибди. Қарангки, биринчи куни ака укасининг эшигига тушиб, дуо-Фотиҳа килиби ва укасини сизлай бошлади. Укаси шундай дебди:

- Ака, сизласангиз одамлар олдида хи-

жолат бўлиб кетаямсан. Мени сенси-райверинг.

- Йўк, сенсирай олмайман, - жавоб килиби акаси. - Чунки онамиз узоқ йиллар сиз билан яшиди. Волидамизининг кўп дуосини олдингиз. Онамизнинг сий-ратлари сизга сингиб қолган. Мендан албатта улугроксиз. Ўйда сиздан баланд-

укаининг кўзларига ёш қалқи. Ака ис-теъфога чиққа, ўрдакчилик билан шу-гулланмоқи экан. Уни қарангки, хўжалик раҳбарияти аканнинг тадбиркорлик йўналиши бўйича иш қилишини маъ-кулаб, шундокина каналнинг бўйидан талайгина ерни ажратиб берди. Бундан шундай хулоса қилиш мумкинки, аканнинг ука ёки укаининг акага қилган мурувати ҳеч қаён бенз кетмас экан. Тангири муруватта ўз шафоатини сочаркан.

Шундай экан, қариндош-уруглик, меҳр-оқибат ришталарини, ўзига қочонлардир ажратилган 13 сотих жойга битта уй куриб кўйиш билан ростмана боғлаб бўлмайди. Менинг шахсий фикрим шундайга, ака ҳар қаён вазаридан ҳолатда укаига муруват низаридан билан бокомги керак. Чунки укаси учун отадир. Шу боисдан, укаининг чехрасига бир бокишида унинг қалбидаги режаларини англаб етмаган ака, унга ҳеч қаён оталик меҳрини бера олмайди ва меҳр-оқибат риштасини ўрнига кўя олмайди.

Макола муаллифининг ёзишича, она-лари 106 ёшида оламдан ўтибидилар. Агар ука шу ёшигача онани эъзолаб, дуосини олган бўлса, у акаларига қарангди, албатта азиздир. Бундай азизлик олдида, 13 сотих томорка ҳеч нарсага арзимайди.

Қолаверса, ҳалқимизда етмишда ер талашма, деган ибора бор. Фақат му-руваттагина одамнинг дилини поклай олади. Мен макола муаллифини ука-сидан чин дилдан кечирим сўраб, ростмана меҳр-оқибат ришталарини сақлаб қолишини жуда-жуда истардидим. Минг бор узр билан:

Комилжон НИШОНОВ,
фаҳрий журналист,
Андижон вилояти.

ҲАЁТГА УМИД БИЛАН БОҚИНГ!

Кизим, тушунган аёлга ўхшайиз. Сизга маҳалламида яшаб келгандай 42 ўшили Мастоной деган аёлнинг ҳаётидан сўзлаб бершига аҳд қилдим.

Мастоной айни 23 ўшида Ҳасанжон деган ийтита турмушга чиқди. Ўзи көрчадан келган, эр-келбатли меҳнаткаш киз бўлган. Энди Ҳасанжон келсак, у худди Назарга ўхшаб, 11 ўшида руҳий касалликка чалинган. 2-3 кун яхши юради. Оиласини менсизмай: "Менинг оиласи эмассан, тур, уйни бушат", - деб ту-

рил олади. Аммо ота-оналарни, акалари жуда яхши инсонлар, Мастонойни килишга ундашарди. Ҳақиқатан ҳам Назарнинг ота-оналарига ўхшаб бу касалликни улар ҳам яширишган. "Ўйлансан, фарзанд кўрса, яхши бўлбай қолар", деган эдилар.

У тез-тез руҳий шифохонага яхши бўлбай кетар, 1-2 ойдан сўнг янга касаллик қўзғарди. Бунга бироз кўниб қолган Мастоной шу алфазда 19 йил турмуш кечирди. Шу давр ичida 3 киз, 1 ўғлини бўлишибди. Ака-укала-ри алоҳидага ўйларни солиб беришибди. Ҳасанжон далада ҳам яхши юради. Мастоной Кўкон шахрида ишлади. Бу ийтингдин касали Назардан ҳам оғир бўлган, шунга ҳам чидаб, сабр-

"Айбим баҳти бўлишини истаганимми?" 40-сон

ЭСЛАТМА: Мараон исмали ўшитм бу-лан танишиб, турмуши курдик. Баҳтим узоққа чўзилмади. У ўғри, малончи бўлиб чиқди. Ажрашгач, ўшлар ўтиб Назар исмли ўшитти учратамиз. Тўйи-миз бўлди. Кўп ўтмай ўнинг руҳий ҳас-та эканлигини билдим. Ажрашгич ўқи, лекин... Энди нима қиссан экан?

Муаллиф: ГУЛБАШАКАР.

ишлияпти. Кичик ўғиллари 9 ёш. Ён бўлишига қарамай, ўзи томорқага сув тарайди.

Мана, кизим, сизга мисол. Ҳечам иккапланмай, Назаржон билан яшаб кетарсиз. Яхши-ми, ёмонми сабр билан яшаб, эркакнинг хурматини жойига кўйгандаги аёлгина жаннати бўлар экан.

Паттиҳон САМАДОВА,
Фарғона вилояти.

ДАБРИКЛАЙМИЗ

Хурматтли Раҳим
ака БУРҲОНов!
Туғлган кунингиз
билин чин қалба
та бриклиймиз.
Сизга соғасиқ, узоқ
умр тилаймиз.
Оиласигза бош
бўлиб юринг.

Нуродиллик
шоғирдларнинг номидаси Собир.

Хурматтли
АНВАРБЕК!
50 ёшли тавал
луда кунинг муборак
бўлсин. Сенга
узоқ умр, фарзан
ларинг баҳтига
доим омон бўли
шинги тилаймиз.
Аканс Исролбек.

Азиз ва муҳларам укажонимиз
ҳама келинимиз ЗУЛХУМОРХОН!
50 ёшигиз муборак бўлсин. Сиз
ларга узоқ ва мазмуни умр тилай
миз. Фарзаналарнинг камолини
кўриб, набираларнинг аврасини
тўлдириб, умрингизнинг охиригача
жигарларнинг ароғида юришларин
гизни тилаймиз.

Эҳтиром билан поччангиз
Холмуҳаммад, опангиз Тоқиевор
ва Имоматовлар оиласи.
Қирай тумани, «Лўстик» ж.х.

ТАСОДИФ

Самарқанд вилоятининг Булунғур тума
нида аммам яшайди. Ҳозир ёшлари 70
дан ошиб қолди. Қуйидаги воқеани шу
аммамдан эшитсанман.

Эри вафот этгач, аммам бешта бола
си билан ниҳоятда қийналиб яшар экан.
Аммамнинг тириклилика кўли калта
бўлгани билан бағри

кенг, чехраси очики-
ги учун хонадонидан Ажойиб-гаройиб

Азиз онажонимиз
МУЯССАР опа!
Сизни таваллуда ай
ёминигз билан таб
риклиймиз. Сизга
узоқ умр, сиҳат-са
ломатлик тилай
миз. Сизни аёллик
баҳти ва нафосами
ҳеч қачон тарк этмасин.

Оила аъзоларнинг.

Суюкли неварам
РУҲСОРА!

Сени муборак 5 ёшиг
билин чин қалбиман
табриклийман. Сенга
узоқ умр, сиҳат-са
ломатлик тилайман.
Ота-онанг орзу қилган
қиз бўлиб вояга етгин.

Долақонинг Исролбек.

ЎҒАМ АКРОМЖОН!
Сени 22 ёшиг билан табриклиймиз.
Сенга узоқ умр, баҳт-саодат, келгуси
шашларнинг омағ тилаймиз.

Тангириловлар оиласи.
Сурхонарә вилюяти, Денов тумани.

Хурматли дугонам АДОЛАТ!

Туғлган кунинг билан қўпталмайман.
Сенга узоқ умр, баҳт-саодат тилаймиз.

Динаноза.

Бухоро шаҳри.

Севимли дугонамиз СИТОРА!

Сени 16 баҳоринг билан табриклиймиз.
Ўқишиларнинг ривож, барча эзгу ният
ларнинг ижобат бўлишини тилаймиз.

Дугоналаринг.

Когон шаҳри.

ТАТУ томонидан НАСРИТДИНОВ
ДАМИР АЛТИНБАЕВИЧ номига берил
ган талабалик гувоҳномаси йўқолгани
ги сабабли БЕКОР қилинади.

ниби. Човлини кўтарай деса, оғирли
ги қозоннинг тагига тортармиш. Не кўз
билин кўрсикни, қозонга нураган девор
дан илон тушиб кетган экан. Кеч маҳал
қайтадан овқат қилишига на вакт бор, на
маҳсулот. Илон қайнаб гўшт бўлиб ке
тибди. Илоннинг ўлган зазарли
бўйлас, деган хаёлда аввал ёзи еб,
сўнгра меҳмонга сузиб берибди. Мехмон
овқатнинг ширинлигини мақтаб, терлаб
терлаб чой ичибди.

Орадан иккича ой
утгандан кейин ўша ме
мон яни келиби. «Зарбувжон (аммам
нинг исми) сенинг ўйингдан боргач, ка
салим ўз-зиданд яхши бўлиб кетди.
Ўшанда жуда терлаган эдим. Бор губор
им ўша тер билан чиқиб кетди-ёб. Ўша
овқатнингдан яна қилиб берсанг-чи?»,
деб кулибди.

Худонинг берган давосини қарангки,
канча дўхтилар табиблар тузатолма
ган дардни кутилмаган бир тасодиф ту
затибди.

Барно РУСТАМОВА

КЎЙ (21.03 — 20.04). - Кўлдан бери
кутейтан хушхабарни шу ҳафтада ни
ҳоят эшитасиз. У келгуси ишларнингз
иги жобий турткти беради.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Шу ҳаф
тада соғлигингизга жиддий эътибор бе
риб, даволанасиган бўлмайди. Одам
ўзига эътиборли бўлгани яхши-да.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06). -
Бошлаб кўйган иходий ишларнингз
ни якунлаб, тин олишга ҳам улгурмай
янги ишларга бошингиз билан шўйнб
кетасиз.

КИСКИЧБАКА (22.06 — 22.07). -
Бу ҳафта сафарга чиқиш ҳамда унча
йири бўлмаган харидлар учун кула
пайшана куни дилингизни бирор хира
киладиган хабар эшитасиз.

МУНДАЖИМЛАР

АРСЛОН (23.07 — 23.08).

- Ишонган одамларнингиздан бирин
сизни алдашга уриниши мумкин. Етти ўлчаб,
бир кесганингиз маъкул.

БОШОК (24.08 — 23.09).

- Ишхонаниздан озрок дилхизиллар
бўлиши эҳтимолдан холи эмас. Пайшан
бага бориб ҳаммаси изга тушиб кетади.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10).

- Бу ҳафтада жиддий ишларга кўл ур
манг. Яхшияни анчадан бери оркага су
риб келаётган ишларнингизни якунлаб олинг.

ЧАЁН (24.10 — 22.11).

- Раҳбарият
нинг мухим топширигини кўнгилдагидек
бажара олсангиз, бу лавозимнинг оши
шида трамплин вазифасини ўтайди.

Диккат! ЯНГИЛИК!

«FAYAN TRANS» масъулияти чекланган жамияти Россияда
ишлаб чиқарилган:

- 1) Гўшт ва сут маҳсулотини қайта ишлаш учун мини (кичик) заводлар;
- 2) Мева ва сабзватларни кутириш учун усуналар;
- 3) Нон ва макарон маҳсулотларни ишлаб чиқариш усуналарни

таклиф қилади.

Хисоб-китоб пул ўтказиш йўли билан амалга оширилади.

Тел: 154-85-85; 117-46-86

«ЎҚТАМХОН» замонавий ўқув маркази курсларга таклиф этади:

1. Тикувчилик - 3 ой. Бошловчилар б 6 ой.
2. Ҳамширилик - 6 ой. 4 ой ўқиш, 2 ой амалиёт.
3. Тиббий массаж - 2 ой (амалиёт билан)
4. Торт ва пишириклар - 2 ой.
5. Пишириклар олий курс 1 ой.
6. Ўйурча таомлар ва салатлар - 1 ой.
7. Сартарошлик - 3 ой (аёллар учун).
8. Парда ва чойшаблар - 1 ой (амалиёт б н).
9. Сартарошлик - 2 ой (ўғил болалар учун).

Ўқишини тутатганиларга ДИПЛОМ берилади. Ўқишига қабул ҳар куни.

Манзилимиз: Юнусобод тумани, 3 мавзеи, 1-үй, 31-хона. Мўлжал: Юнусобод бозори орқа
сида. Тел: 125-97-93, 121-77-72, 21-17-95.

ИЛОН БЎЛИБ ҚЎРИДИ...

Ота-онамнинг кетма-кет оламдан ўти
ши юрагимни эзиб, қаддимни букиб
кўйди. Ўзимга келишим кийин бўлди. Ҳеч
кимнинг гапига кирмай, тез-тез олисади
қабристонга борардим. Ёнма-ён қабр
ларда ётган азизларни қошида соатла
йиглардим.

Бир куни ошкомда гул узиб, қабрлар
устига кўйиш учун сувгя солиб кўйдим. Шу тунда
туш кўрибман, отам айтармиш:

- Тез-тез келиб онангни иккимизни бе
зовта килаётганинг биласанни? Биз
нинг ором уйкумизни бузмагин-да,
кизим. Эсингдами айтганларим? Йўқлаш
учун келиб қабристондаги ма
руҳларни бозетва қилишинг
яхши эмас. Эсингга тушсак:

«Отам билан өнамини Олло
разматига олсин! Худо раҳматат
килсин!» - десанг бас. Қабристон
ишидаги яна-да нурга тўлади. Кўнглинг ҳам таскин топа
ди. Лекин гапига кирмассан, кўзингта
илон бўлиб кўринамад. Шу билан қабри
стонга қадам босмай кўясан!»

Ўйонганимда тонг отганди. Ҳовлида
гичекла солиб кўйган гулларим яш
наб турарди.

- Ахир бу гулларни қабрлар устига соч
маса бўладими? Туш-да, ҳамма нарса
киради, - деб қабристонга жўнадим.

Қабристонга етиб келганимда дарвоза
си очик эди. Сал нарида кетмон, белку
рак кўтагриларни эркаклар ичарига кириб
кетишарди. Кимдир вафот этган экан,
шекили. Шунда ҳам қайтмай, аста-аста
юриб кириб кетавердим. Баҳор эмасми,

бел баравар ўтлар чайқалар, гуллар
жимгина силкиниб, ифор таратиб турар
ди. Гулларимни қабрлар устига битта
лаб кўлиб чиқдим-да, тиловат килиш учун
кўлларимни қабрларди. Шу пайт ҳаёлимда
ўтлар бозкача шитрилай болшагандек
туюлди. Тиз чўккан ҳолда ўтирган оёқла
римга муздел нарса тегди. Сесканиб
карасам узун, йўғон ва қон-кора илон
вишиллаб нақ оёқларимни устидан
ўтарди. Назаримда бу дакиқалар йилдек
туюлди. Илоннинг совук танаси теккан
танама қархат бўлиб қолгандек эди. Қўлла
римни очган қотиб, қанча турдим бил
майман. Бир вақт:

- Болам! Сенга нима бўлди?
Анчадан буён турбсан. Ҳали замон майтни кўмиш
га олиб келиб колишиади. Ўйнинг кета қолғин энди, -
деган мулойим овозни эшитдим.

Рўпарамда ўрек ушлаган қабристон
коровули, гўрковлар турлишиади. Мен эса
ўримидан турла олмасдим. Ҷол қабрлар
ёнида дуюй фотиҳа қилгачина, танама
га жон кирди.

У мени қабристон дарвозасигача юп-
тиб, таскин берувчи сўзлар айтгиб куз-
тиб кўиди. Юз-қўлмимни ювиб дарвоза-
дан чиқарманман беҳимтиёр яна вишил-
лаган овозни эшитдим. Дарвозанинг
остида тупроқдан мен боя кўрган кора
илон кулча бўлиб ётари.

Шундан бўнч анча вақт ўтди. Тушимда
оҳолантирган отам ўшандада илон бўлиб
кўринган эди.

ГУЛБАШАКАР

30 марта-1 апрелда республикамизда ҳаво ўзгариб туради. Айрим жой
ларда қиска муддатли ёғади. 2-3 апрелда ёғингарчилик
кутилмайди. Ҳарорат кечалари 5-10° илик бўлади, кундуз
кунлари 18-23° иссиқдан 13-18° илиқчаша ўзгариб туради.

Республиканинг тогли ҳудудларида ҳаво ўзгариб туради. 2-3 апрелда ёғингарчи
лик кутилмайди. Ҳарорат кечалари 0-5° илик, кундуз кунлари 8-13° илиқдан 3-8°
илиқчаша ўзгариб туради.

Тошкент шаҳрида ҳаво ўзгариб туради, 30 марта-1 апрелда қиска муддатли ёғади.
2-3 апрелда ёғингарчилик кутилмайди. Ҳарорат кечалари 5-10° илик, бўлади,
кундуз кунлари 18-23° иссиқдан 13-18° илиқчаша ўзгариб туради.

Тошкент шаҳрида ҳаво ўзгариб туради, 30 марта-1 апрелда қиска муддатли ёғади.
2-3 апрелда ёғингарчилик кутилмайди. Ҳарорат кечалари 5-10° илик, бўлади,
кундуз кунлари 18-23° иссиқдан 13-18° илиқчаша ўзгариб туради.

ЎҚОТАР (23.11 — 21.12.). - Ҳафта
кўнгилли учрашувлар, фойдали муз
зокараларга бой бўлади. Чоршанбада ор
зикаб кутган кишингиз билан учрашасиз.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 — 20.01). - Тур-
муш ўртоғингизнинг гаплари нав-
батдаги дийдиёдек туколаётган бўлса-да,
йулаб кўрсангиз, уларда мантиқ борлиги-
ни англайсиз.

КОВФА (21.01 — 18.02). - Қийин
вазиятта тушиб қолишингиз мумкин.
Ёрдам сиз муллақо кутмаган томондан
ва кутмаган одамдан келади.

БАЛИҚ (19.02 — 20.03). - Мұхаб
бат бобида омадингиз келади. Аммо ҳам
маси ўзинизга боғлиқ, инкүпликарнингиз са
баб баҳтингизни кўлдан чиқаришингиз мумкин.

Ахмок	Зикна	Сахна	Моваро-унахр	Плато (Кораллоп.)	Клиник уику	Лаган	Уй	
Кумуш	Яхна таом	Транспорт тури	Бобожонов (артист)	Тамом Бухгалтерия текшируви	Тиббиёт ашёси	Сабзавот тури	Курсатув (Ешлар)	
Секин, аста				Ранг		Афсона		
Муз	Эстрада хонандаси	Афсона-вий күш	Миллат		Нота			
Үрмон хайвони	Жарлик		Соч, тола	Хасса	Ибора			
Кирол	“... мүл бўлди”	Шароит	Айз Дехли	Шагам	Жамшид ... (Бистакор)			
			Шахар (Италия) Жўн	Афсона-вий эстрада гурӯҳи	Ёввойи үсимилик тури			
			Ономон	Алоқа	Ўғил болалар исми	Кема		
			Электрод	Ахдли, зинрак	Авто русум			
			Хашорат	Хашорат	Футболдаги галаба			
			Хашорат	Кизлар исми	Адабий жанр			
Кимёвий унсур			Хат	Фаришта	Ини			
	Шахар (Фарғона водийи)	Сахар	Куръон сураси	Нав “Ҳа”, “Эшнитаман”	Тўлиной	Ошкор этиш		
			Тажриба		Халқ			
	Запас	Тегишли	Экинзор Кир ювиш кукуни	Савдогар				
Шахар (АКШ)	Авто русум	Бурхонов (реж.)	Инок	Бобур-ийзода шоҳ	Кўрпа			
Давлат (Ж. Америка)	Пойтахт шақар			Оекат Наштар	Хўйла	Шахар (Киргиз.) Ихтиро		
					Ога			
			1.Юз йил	Юз қисми				
						Тузувач: Зафарбек МУҲАММАД		
Шоҳ	Трасса		Кайф		Авто русум			

ДУШАНБА 3

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

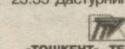
5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.45 "Таҳлинома".
8.45 ТВ анонс.
8.50 Олтин мерос.
8.55 "Олам ва одам" дастури: "Голливуд илонлари".
9.25 "Камалак" экраны.
10.15 Амир Темур таваллудининг 670 йиллиги олдида: "Соҳибиён". Видеофильм 1-кисм.
10.55 "Сизнинг адвокатинги".
11.00 "Ахборот".
11.10 ТВ анонс.
11.15 "Омон бўлинг!".
11.20 "Одами асрсан".
11.40 А. Орипов. "Соҳибиён". Ўзбек миллий академик драма театрининг спектакли.
1-кисм.
12.50 ТВ анонс.
12.55 "Соҳибиён". Спектакль 2-кисм.
13.50 "Кўшиғимсан, мухаббат" (SMS. Овоз бериш)
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 Олтин мерос.
14.30 "Проретта чизгилар".
14.45 "Товус малика". Бадиий фильм.
16.15 ТВ анонс.
"Болалар сайдераси":
16.40 "Эртаклар — яхшилик-

ка етаклар".
17.00 "Ахборот".
17.10 ТВ анонс.
17.15 Олтин мерос.
17.20 "Равнакс студияси на мойш этди".
17.35 "Хамон ёдимда". 2-кисм.
18.00 Оқумоҳ наволари.
18.10 "Умр дафтари". Озод Шарофиддинов. 1-кисм.
18.30 "Кўёш боғтайдиган юрт". Видеофильм. 6-кисм.
19.00 "Аъло ўйинчи". Телевидение.
19.20 Биржа ва банк хабарлари.
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 ТВ анонс.
20.05 "Омон бўлинг!".
20.10 "Иш эргати". Телесериал премьера.
21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ анонс.
21.40 Аслиддин Дўстов кўйлади.
22.00 "Тақдир ўйини". Телесериал премьера (Корея)
23.10 "Кўшиғимсан, мухаббат" (SMS. Овоз бериш)
23.20 "Олам ва одам" дастури: "НУЖ кундалиги". 1-кисм.
23.45-23.50 Тунги наволар.

16.00 Давр.
16.10 SMS тест + анонслар.
16.15 Интерфутбол.

17.55 ёшлар овози.
18.10 Чемпион сирлари (рус тилида)
18.30 ёшлар кўйлаганда.
18.50 SMS тест + анонслар.
18.55 Иклим.
19.00 Давр.
19.35 SMS тест + анонслар.
19.40 Ракурс.
19.55 Кино SMS.
20.00 Олий лига кундалиги.
20.20 "Бахор наволари". Собир Нуриддинов кўйлади.
20.40 SMS тест + анонслар.
20.45 UzEX хабарлари.
20.55 Эълонлар.
21.05 "Шубҳа".
21.50 SMS тест + анонслар.
22.00 Давр.
22.35 Кино SMS.
22.40 UzEX хабарлари (рус тилида)
22.50 "Келажакка қайтиб".
Бадиий фильм. 1-кисм.
23.35 Дастурнинг ёнилиши.

18.30 "Пойтаҳ" /рус/.
18.50, 20.20, 21.35 "ТВ анонс".
19.10 "Табриклиймиз".
19.40 "Бир жут асъия".
19.45, 21.40 "Телекурьер маркет".
20.00 "Пойтаҳ".
20.25 "Киловламаган Афри-

ка". Ҳужжатли телесериал.
20.50, 22.10 "Экспресс" телегазетаси.
21.05 "ТВ юрист".
21.10 "Камила". Телесериал.
21.55 "Курналист таҳлили".
22.25 "Нажот ҳайкириғи".
Бадиий фильм.

7.00 "Бодрове утро".
8.00 "Версия". Информационно-аналитическая программа.
8.30 "Детеныши диких животных". Сериял.
9.00 «Талкин». Информационно-танцующий курсив.
9.30 "Талисман". Сериял.
10.10 Жаҳон спорти: Баскетбол. NBA.
11.10-12.25 «Балто-2». Мультифильм.
12.30 "Бодрове утро".
18.00 "Болалар спорти".
18.15 Мультифильм.
18.30 "Хабарлар" (Рус тилида).
18.50 "Жди меня".
20.00 "Вести".
20.30 "Спортивизм малика-лари".
18.55 Болажонлар экрани.
19.10 "Табриклиймиз".
19.40 "Бир жут асъия".
19.45, 21.40 "Телекурьер маркет".
20.00 "Пойтаҳ".
20.25 "Киловламаган Афри-

ка". Ҳужжатли телесериал.
21.05 "ТВ юрист".
21.10 "Камила". Телесериал.
21.55 "Курналист таҳлили".
22.25 "Нажот ҳайкириғи".
Бадиий фильм.

12.00 Марказ NEWS (узб)

12.20 Узбек наволари

13.00 Марказ NEWS (рус)

13.20 Мировые хиты

14.10 ТОП-10 (повтор)

15.00 Теленяня

16.00 Узбек наволари

18.00 Марказ NEWS (узб.)

19.20 Сериал

20.20 Узбек наволари

20.30 "Судьбы"

21.00 Узбек наволари

22.00 Кино "За бортом"

24.00 Миксер

5.00 "Доброе утро".

8.00 Новости

8.05 "Убойная сила".

9.20 "Детективы".

9.50 Иронический детектив "Виола Тараканова. В мире преступных страсти".

11.00 Новости

11.20 Большая любовь Клавдии Шульженко".

11.50 Х/ф "Не хлебом единим..." (2005 год)

14.00 Новости.

14.10 "Лолита. Без комплексов".

15.00 Сериал "Талисман".

16.00 "Федеральный судья".

17.00 "Юлдузи пайшанба" (повтор)

17.30 Мировые хиты

18.00 Марказ NEWS (узб.)

12.00 Марказ NEWS (узб)

13.00 Марказ NEWS (рус)

13.20 Мировые хиты

14.00 Узбек наволари

15.00 Теленяня

16.00 Узбек наволари

17.00 "Юлдузи пайшанба" (повтор)

17.30 Мировые хиты

18.00 Марказ NEWS (узб.)

12.00 Узбек наволари

13.00 Марказ NEWS (рус)

13.20 Мировые хиты

14.00 Узбек наволари

15.00 Теленяня

16.00 Узбек наволари

17.00 "Юлдузи пайшанба" (повтор)

17.30 Мировые хиты

18.00 Марказ NEWS (узб.)

12.00 Узбек наволари

13.00 Марказ NEWS (рус)

13.20 Мировые хиты

14.00 Узбек наволари

15.00 Теленяня

16.00 Узбек наволари

17.00 "Юлдузи пайшанба" (повтор)

17.30 Мировые хиты

18.00 Марказ NEWS (узб.)

12.00 Узбек наволари

13.00 Марказ NEWS (рус)

13.20 Мировые хиты

14.00 Узбек наволари

15.00 Теленяня

16.00 Узбек наволари

17.00 "Юлдузи пайшанба" (повтор)

17.30 Мировые хиты

18.00 Марказ NEWS (узб.)

12.00 Узбек наволари

13.00 Марказ NEWS (рус)

13.20 Мировые хиты

14.00 Узбек наволари

15.00 Теленяня

16.00 Узбек наволари

17.00 "Юлдузи пайшанба" (повтор)

17.30 Мировые хиты

18.00 Марказ NEWS (узб.)

12.00 Узбек наволари

13.00 Марказ NEWS (рус)

13.20 Мировые хиты

14.00 Узбек наволари

15.00 Теленяня

16.00 Узбек наволари

17.00 "Юлдузи пайшанба" (повтор)

17.30 Мировые хиты

18.00 Марказ NEWS (узб.)

12.00 Узбек наволари

13.00 Марказ NEWS (рус)

13.20 Мировые хиты

14.00 Узбек наволари

15.00 Теленяня

16.00 Узбек наволари

17.00 "Юлдузи пайшанба" (повтор)

17.30 Мировые хиты

18.00 Марказ NEWS (узб.)

12.00 Узбек наволари

13.00 Марказ NEWS (рус)

13.20 Мировые хиты

14.00 Узбек наволари

15.00 Теленяня

16.00 Узбек наволари

17.00 "Юлдузи пайшанба" (повтор)

17.30 Мировые хиты

18.00 Марказ NEWS (узб.)

12.00 Узбек наволари

13.00 Марказ NEWS (рус)

13.20 Мировые хиты

14.00 Узбек наволари

15.00 Теленяня

16.00 Узбек наволари

17.00 "Юлдузи пайшанба" (повтор)

17.30 Мировые хиты

18.00 Марказ NEWS (узб.)

12.00 Узбек наволари

13.00 Марказ NEWS (рус)

13.20 Мировые хиты

14.00 Узбек наволари

15.00 Теленяня

16.00 Узбек наволари

17.00 "Юлдузи пайшанба" (повтор)

17.30 Мировые хиты

18.00 Марказ NEWS (узб.)

12.00 Узбек наволари

13.00 Марказ NEWS (рус)

13.20 Мировые хиты

14.00 Узбек наволари

15.00 Теленяня

16.00 Узбек наволари

17.00 "Юлдузи пайшанба" (повтор)

17.30 Мировые хиты

18.00 Марказ NEWS (узб.)

12.00 Узбек наволари

13.00 Марказ NEWS (рус)

13.20 Мировые хиты

14.00 Узбек наволари

15.00 Теленяня

16.00 Узбек наволари

17.00 "Юлдузи пайшанба" (повтор)

17.30 Мировые хиты

18.00 Марказ NEWS (узб.)

12.00 Узбек наволари

13.00 Марказ NEWS (рус)

13.20 Мировые хиты

14.00 Узбек наволари

15.00 Теленяня

16.00 Узбек наволари

17.00 "Юлдузи пайшанба" (повтор)

17.30 Мировые хиты

18.00 Марказ NEWS (узб.)

12.00 Узбек наволари

13.00 Марказ NEWS (рус)

13.20 Мировые хиты

14.00 Узбек наволари

15.00 Теленяня

16.00 Узбек наволари

17.00 "Юлдузи пайшанба" (повтор)

17.30 Мировые хиты

18.00 Марказ NEWS (узб.)

12.00 Узбек наволари

13.00 Марказ NEWS (рус)

13.20 Мировые хиты

14.00 Узбек наволари

15.00 Теленяня

16.00 Узбек наволари

17.00 "Юлдузи пайшанба" (повтор)

17.30 Мировые хиты

18.00 Марказ NEWS (узб.)

12.00 Узбек наволари

13.00 Марказ NEWS (рус)

13.20 Мировые хиты

14.00 Узбек наволари

15.00 Теленяня

16.00 Узбек наволари

TV-MARKAZ

- 12.00 Марказ NEWS
- 12.20 Мировые хиты
- 13.00 Марказ NEWS
- 13.20 Узбек наволари
- 14.30 «Кинокурьер» (повтор)
- 15.00 Теленяня
- 16.00 Спецрепортаж (повтор)
- 16.30 Мировые хиты
- 17.00 Узбек наволари
- 18.00 Марказ NEWS
- 18.20 Made in India
- 18.30 Узбек наволари
- 19.00 Марказ NEWS

ПАЙШАНБА 6

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

- 5.55 Кўрсатувлар дастури.
- 6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
- 8.00-8.35 "Ахборот".
- 8.35 ТВ анонс.
- 8.40 Олтин мерос.
- 8.45 "Олам ва одам" дастури: "Тутанхамон жумбоги".
- "Болалар сайдераси": 9.35 "Кўнвон стартлар". Телемусобака.
- 10.15 Амир Темур тавалудининг 670 йиллиги олдидан. "Соҳибиён". Видеофильм. 4-кисм.
- 10.55 Биржава банк хабарлари.
- 11.00 "Ахборот".
- 11.10 ТВ анонс.
- 11.15 "Омон бўлинг!".
- 11.20 "Ишк эргаги". Телесериал.
- 11.55 Олтин мерос.
- 12.05 "Яъшилар ёддиги".
- 12.25 "Дурдарашан".
- 12.45 "Тақдир ўйини". Телесериал.
- 13.50 "Кўшигимсан, мубҳаббат" (SMS. Овоз бериш)
- 14.00 "Ахборот".
- 14.15 ТВ анонс.
- 14.20 "Умр дафти". Озод Шарофиддинов. 3-кисм.
- 14.40 Ватан хакида кўшиклари.
- 15.00 "Ахборот" (инглиз тилида)
- 15.10 ТВ анонс.
- 15.15 "Оддий ҳақиқатлар".

YOSHLEAR

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

- 6.25 Дастурнинг очилиши.
- 6.30 "ЯНГИ ТОНГ". Ахборот дам олиш дастури.
- 8.00 Даврнинг боласи.

8.00 Даврнинг боласи.

ЖУМА 7

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

- 6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
- 8.00-8.35 "Ахборот".
- 8.40 Олтин мерос.
- 8.45 "Олам ва одам" дастури: "Соч тўкилини хакида".
- "Болалар сайдераси": 9.35 1. "Цирк, цирк, цирк".
- 2. "Тоғлиқ". Мультсериял.
- 10.15 Амир Темур тавалудининг 670 йиллиги олдидан. "Соҳибиён". Видеофильм 5-кисм.
- 10.55 "Сизнинг адвокатининг".
- 11.00 "Ахборот".
- 11.15 "Омон бўлинг!".
- 11.20 "Ишк эргаги".
- 11.55 Олтин мерос.
- 12.05 "Ўзбекистон - умумий ўйни".
- 12.25 "Мустакиллик майдони - маънавият майдони".
- 12.45 "Тақдир ўйини".
- 14.00 "Ахборот".
- 14.20 "Табарзуз замон".
- 14.40 "Олтин бешик".
- "Болалар сайдераси": 15.05 1. "Йила, Изла, Топ!". Телемусобака.
- 2. "Эртаклар - яхишилика етаклар".
- 16.20 "Тарих кўзгуси".
- 16.35 "Жавоҳир".
- 16.40 "Мех кўзда". Хатларга шарх.
- 17.00 "Ахборот".
- 17.15 Олтин мерос.
- 17.25 "Бизнес инглилари".
- 17.40 "Одамлардан бир".
- 18.00 "Зимб". Студияни намойиш этади: "Эътиқод мустаккамлиги йўйни".
- 18.20 "Кўёши ботмайдиган

YOSHLEAR

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

- 6.25 Дастурнинг очилиши.
- 6.30 "ЯНГИ ТОНГ". Ахборот дам олиш дастури.
- 8.00 Даврнинг боласи.

8.00 Даврнинг боласи.

8.10 Расмлар сўзлаганда.

8.15 Болалар экрани.

8.35 SMS тест + анонслар.

8.45 Кино SMS.

8.50 "Шубҳа". Телесериал.

9.35 Ёшпар овози.

12.45 "Лолита". Бозор.

15.05 "Ташаббус - 2006".

19.00 "Пусты говорят" с

Андреем Малаховым

20.00 Время

20.30 "Заколдованный

участок". Многосерийный

фильм". Телесериал.

19.20 Сериал "Галиман-

16.00 "Федеральный су-

дья". Телесериал.

17.00 Вечерние новости.

17.20 "Большие девочки".

17.50 "Любовь как лю-

бовь". Телесериал.

19.00 "Пусты говорят" с

Андреем Малаховым

11.00 Новости

11.10 "Черный ворон".

13.25 Кино SMS.

13.30 "Рейтаж". Телесериал.

19.10 "Табриклийиз - ку-

тыйлиз". Телесериал.

19.45, 21.40 "Телекурье-

рмаркет". Телесериал.

20.00 "Пойтахт". Телесериал.

20.25 "Жиловланмаган Аф-

рика". Жукатли телесериал.

20.50, 22.45 "Экспресс" телегазетаси.

21.05 "ТВ юрист". Телесериал.

21.10 "Камила". Телесериал.

21.55 "Конун химоясида". Телесериал.

22.10 "ТВ юрист". Телесериал.

22.15 "Тунчикор". Телесериал.

23.05 "Кора тог". Бадий

фильм. рус.

20.00-20.25 "Хайрли тун,

шархим". Телесериал.

13.55 SMS тест + анонслар.

14.00 "ЯНГИ КУН". Ахборот

датом олиш дастури.

15.00 Кино SMS.

15.05 "YOSHLEAR" фототан-

лови.

15.55 SMS тест + анонслар.

16.00 Давр.

16.10 Автопатрул.

16.30 SMS тест + анонслар.

17.00 Кўнхонинг боласи.

17.15 Ёшпар овози.

17.30 Шифорук қабулида.

17.50 Даврнинг боласи.

19.00 "Лолита". Бозор.

20.00 "Рейтаж". Телесериал.

20.25 "Ташаббус - 2006".

21.00 Ғардишон юндузлар.

21.20 Ёндириш.

21.40 "Лолита". Бозор.

22.35 Кино SMS.

23.00 "Рейтаж". Телесериал.

19.10 "Табриклийиз - ку-

тыйлиз". Телесериал.

19.40 "Табриклийиз - ку-

тыйлиз". Тел

ШАНБА 8

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

- 6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.40 Олтин мерос.
"Болалар сайёраси":
8.50 "Олтин тоҳ". Телеўин.
9.30 "Хидоят сари".
9.50 "Оналар мактаби".
10.10 1. "Рангнамон". 2. "Дидар".
10.50 "Калпок". Ҳажвий кўрсатув.
11.25 Амир Темур таваллудининг 670 йилиги олдидан. "Икки дарё оралиғи". 1-қисм.
11.45 "Ишқ аргати". Телесериал.
12.20 "КиноТеатр".
12.40 ТВ анонс.
12.45 "Тақдир ўйини". Телесериал.
13.50 "Қўшиғимсан, мұхаббат" (SMS. Овоз бериш)
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Ҳамон ёдимда". 1-қисм.
14.45 Олтин мерос.
14.50 "Ҳамон ёдимда". 2-қисм.
15.15 "Ёдғор". Бадий фильм.
16.15 "Мехр кўзда".
"Болалар сайёраси":
16.55 "Эртаклар – яшиликка етаклар".
17.10 "Одами эрсанг".
17.30 "Мин бир маслаҳат".
17.50 2006 – Ҳомилар ва шифкорлар ийли. "Саломатлик сирлари".
18.10 "Шахсий фикр".
18.45 Оқшом наволари.
18.55 Амир Темур таваллудининг 670 йилиги олдидан. "Икки дарё оралиғи". 2-қисм.
19.15 "Суперлото". Телелотерия.
19.20 "Сизнинг адвокатингиз".

19.30 "Ахборот" (рус тилида)

- 20.00 ТВ анонс.
20.05 "Омон бўйнинг!".
20.10 "Ийлар армони".
21.35 ТВ анонс.
21.40 "Заковат". Интеллектуал ўйин.
22.40 "Қўшиғимсан, мұхаббат" (SMS. Овоз бериш)
22.50 "Жигарбандим ёди". Бадий фильм.

«ШШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.25 Дастронинг очилиши.

- 6.30 "ЯНГИ ТОНГ". Ахборот дам олиш дастури.

8.00 Дастронинг боласи.

8.10 Болалар экранни: У ким?

Бу нима?

8.30 Болалар табассуми.

8.35 "Шубҳа". Телесериал.

9.20 Шифкор қабулида.

9.40 Мусаффо ономони Ватан!

10.00 Даэр.

10.10 Кино SMS.

10.15 "Келажакка қайтиб". Бадий фильм 5-қисм.

11.00 Солик хизмати хабарлари.

11.10 Антика томоша.

11.35 "Хожи қирол ва мұхаббат". Мультифильм.

12.55 SMS тест + анонслар.

13.00 Даэр.

13.10 Юлдуз билан.

13.40 Киноложиага тенгдошиим.

14.00 "ЯНГИ КУН". Ахборот дам олиш дастури.

15.00 Кино SMS.

15.05 Интерфутбол.

15.55 SMS тест + анонслар.

16.00 Даэр.

16.10 Интерфутбол.

17.00 Дастронинг боласи.

17.10 Бола тилидан.

17.40 Амир Темур таваллудининг 670 йилигига. "Салтанат

17.55 SMS тест + анонслар.

18.00 "ЯНГИ КУН". Ахборот дам олиш дастури.

18.35 SMS тест + анонслар.

19.40 Кинотаджик.

19.55 SMS тест + анонслар.

20.00 "Ватанпарвар".

21.15 Амир Темур таваллудининг 670 йилигига олдидан. "Икки дарё оралиғи". 2-қисм.

21.25 "Оҳанрабо".

21.30 "Файрати Ингитлар". Ҳажвий кўрсатув.

21.30 "Интелектуал ринг".

21.35 "Зор-интизор". Бадий фильм. 1-қисм.

21.40 "Зор-интизор". Бадий фильм. 2-қисм.

21.45 "50x50". Ток-шоу.

"Болалар сайёраси":

21.05 1. "Олтин тоҳ". Телеўин.

2. "Хасур булиш осонни? Мультифильм.

21.50 "Оталар сўзи – аклнинг кўзи".

21.50 ТВ анонс.

21.55 Амир Темур таваллудининг 670 йилигига олдидан. "Икки дарё оралиғи". 3-қисм.

21.55 Оқшом наволари.

21.55 20.00, 20.55, 21.40 Эълончар.

21.50 "Таҳлилон" (рус тилида)

20.05 "Оддий қажиқатлар".

21.00 "Таҳлилон".

21.40 "Аёл қалбали наволари". Диана Кодирхонова кўйлайди.

22.05 "CINEMA.UZ".

22.25 "Қўшиғимсан, мұхаббат" (SMS. Овоз бериш)

22.35 "Алишер Навоий". Бадий фильм.

0.25 Дастронинг ёшлиши.

18.30 «Кинокурьер»

19.00 TOTAL NEWS (рус.)

19.20 Индийское кино

20.40 Мировые хиты

21.00 Узбек наволари

22.00 Кино «9 рота»

00.10 Миксер

5.00 Новости

5.10 X/Ф «Премьерный роман»

7.00 Играй, гармонь любими!

7.40 Слово пастыря

8.00 Диснес-клуб: «Кряк-брингада», «С добрым утром, Микки!»

9.00 Новости

9.10 «Смак»

9.30 «Замужем за иностранцем». Документальный фильм

10.20 Неделя на «Фабрике»

11.00 Новости

12.00 Здоровье

12.00 Премьера. «За секунды до катастрофы. Пожар в Альпийском тоннеле»

13.00 Нарисованное кино. «Спирит – душа прерий»

14.10 X/Ф «Тонкая штучка»

15.50 «Большие девочки»

17.00 Вечерние новости.

17.10 «Поймай вора»

17.50 «Формула красоты»

18.50 «Большие гонки»

20.00 Время

20.20 «Фабрика звезд»

21.50 X/Ф «Конец света»

0.00 Суперчеловек. «Хоббиты острова Флорес»

1.00 Дорожные приключения в фильме «Буффало – 66»

3.00 Сериал «Битва за галактику»

3.40 Новые чудеса света. Париж. Квартал «Дефанс»

TV-MARKAZ

8.00-13.00 "гача кўнгилочар"

информация мусикий дастур.

18.20 Курсатувлар тартиби.

18.30 Болажонлар экранни.

18.45 "Шунака гаплар". Ҳажвий кўрсатув.

19.05, 20.20, 21.35 "ТВ анонс".

19.10 "Табриклиймиз- кулаймиз".

19.40 "ТВ юрист".

19.45, 20.55 "Телекуерь маркет"

20.00 "Журналист таҳлили".

20.25, 21.50 "Экспресс" телегазетаси.

20.40 Соҳибқирон Амир Темур таваллуди кунига: "Темур катъяни". Ривоят.

21.10 "Туризм ҳақида".

21.40 "Таманно". 4-қисм.

21.50 SMS тест + анонслар.

21.55 SMS тест + анонслар.

22.00 "Ватанпарвар".

22.15 "Азрасланнуз ўламан". Кино-комедия.

22.35 SMS тест + анонслар.

23.35-24.40 "Хайрли тун, шахрим".

12.00 TOTAL NEWS (узб.).

12.20 Узбек наволари

13.00 TOTAL NEWS (рус.)

13.20 "Великолепная семерка" (повтор)

14.00 Мировые хиты

14.30 "Юлдузли пайшанба" (повтор)

15.00 Теленинья

16.20 Концерт

18.00 Спецрепортаж

18.20 "ТОП-10"

19.00 Индийское кино

20.20 Узбек наволари

22.00 Кино (SMS-голосование)

24.00 Миксер

12.30 "Хабарлар".

7.50 "Бордое утро".

8.50 "Хабарлар" (рус тилида)

9.10 "Непутевые заметки".

9.30 "Пока все дома".

10.20 "Веселые картички".

11.00 Новости.

11.10 Живой мир.

12.10 "Кумиры". Армен Джигарханян

12.40 "КВН-2006". Высшая лига. Вторая игра сезона

15.00 Игорь Бочкин в детективе "Барханов и его телохранитель"

17.00 Времена

17.50 "Кто хочет стать миллионером?"

19.00 "Империя"

20.00 Восхруссое «Время».

20.45 Премьера. "Таинственный лес" (2004 год)

22.50 Футбол. Чемпионат России. IV тур.

"Спартак" – "Локомотив".

0.50 Бокс. Бой сильнейших профессионалов мира. Заб. Джуда - Флойд. Мейвезер

1.50 Детектив "Коломбо идет на гильотину".

3.30 Сериал "Битва за галактику".

4.10 "Подводный мир Андрея Макаревича".

19.00 "ВЕСТИ".

21.00 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.

22.00 "Диалоги о животных".

7.55 "Военная программа" Александра Сладкова.

8.20 "Вокруг света".

8.50 "Субботник".

9.30 "Утренняя почта".

10:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.

10:20 "Сто к одному". Телеграф.

11:15 "В поисках приключений".

12:15 "Клуб сенаторов".

13:00 ВЕСТИ.

13:20 РОДНОЕ КИНО. Вия Армане, Леонид Кулагин и Валентина Талызина в детективе "Следствием установлено". 1980г.

15:00 ПРЕМЬЕРА. "Формула власти".

15:30 "Корес Алерфор".

16:00 ВЕСТИ.

16:20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. НЕДЕЛЯ В ГОРОДЕ.

17:00 "Народный артист".

18:00 ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.

18:30 "Честный детектив". Авторская программа Эдуарда Петрова.

19:00 ВЕСТИ.

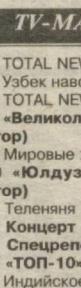
19:15 "Субботний вечер".

21:10 Сам Нильс, Джек Голдблум, Ричард Аттенборо и Сэмюэл Л. Джеффсон в фильме Стивена Спилберга "Парк юрского периода".

23:40 ПРЕМЬЕРА. Криспин Гловер в триллере "Уиллард" (США). 1993г.

1:45 Клинт Иствуд и Ширли МакЛайн в остроожном фильме "Два мугла для сестры Сары".

3:55 Канал "Европа" на русском языке.

- Кўшини кўрданингизни, илложини топдик.

Рассом – А. ҲАКИМОВ

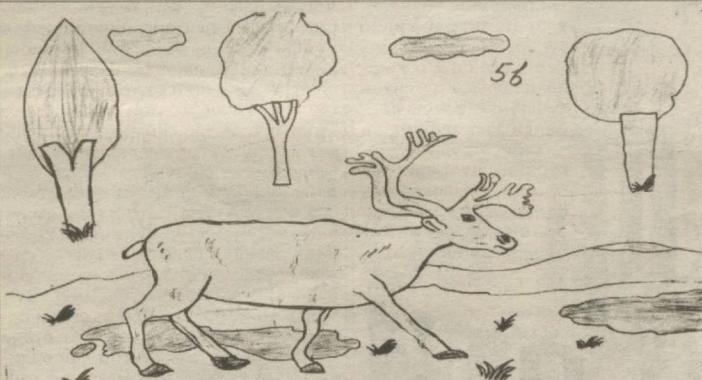
- Бозса отамиз овар ўз кўтариб да.

Aziz bolajonlar! Siz ham chizgan rasmlaringiz va yozgan ertaklaringizni o'z survatingiz bilan birga bizga jo'nating. Yoshingiz va nechanchi sinfa o'qishingizni ham yozishni unutmang. Rasmlaringizni oq qo'g'ozga chizing. Xatlariningizni kutamiz!

Suratlar muallifi:
Muzaffarxo'ja
HAMZAXO'JAYEV.
Toshkent shahridagi
234-maktabning 4 «g»
sinf o'quvchisi.

58

Кадим-қадим замонлардами, ўзимиз яшаб турган кунлардами, баланд-баланд тоғлар ортидами, қалин-қалин ўрмонлар ичидами, олис-олис кишлоклардами кизик бир воқеа бўлишган экан.

Катта кўчада ориклигидан 12 та қовурағаси шундоккина кўриниб турган, куввати йўқлигидан думини силкити пашасини кўришга ҳам ҳоли келмайдиган, оғир бошини солинтирганча, дармонсиз оёқларини судраб босиб, бир хўкиз борар экан. У: «Э шафкатсиз бой. Мени ўттис йил ишлатдинг, кўшҳайдадим, арава тортдим, буғдој янчдим. Энди қариганимда «Сўйядесам гўштинг йўқ, ўтишга

килиб яшайсан», деб кўтариб, Эшаквойнинг елкасига миндирмокчи бўлишган экан, Итвой кўнмаги: «Йўқ, ҳали унча-мунча кучим бор, ўзим юраман», - дебди.

Йўлга тушибдилар.

Олдинда Хўқизвой, кетидан Отвой, кетидан Эшаквой, кетидан Итвой бораётганимиш.

Бир маҳал орқаларига бундай қарашса, бир бароқ мушук оқсоқланганча ҳаллослаб келаётган эмиш. Мана шу мушук Итвой билан роса ўттис йил уриши, талашиб яшаган экан. Шундай бўлса ҳам Итвой уни кўриши билан севиниб кетибди.

— Мени ҳам ҳайдашди, — дебди Мушуквой йиғлаб, — «синсон тутолмассанг, каламушдан кўрксанг, кун бўйи пишиллағ ухлайверсанг, тур йўқол», деб ҳайдашди.

Мушуквойнинг ҳам кўнглини кўтариб, сафларига қўшилаб олишибди.

Олдинда Хўқизвой, кетидан Отвой, кетидан Эшаквой, кетидан Итвой, энг орқада оқсоқланниб Мушуквой бораётганимиш.

Кўп юрибдилар, жазира маҳаллардан ўтибдилар, серўт яйловлардан ўтибдилар, суви чуҷук кўллар ёнида хафталаб дам олишибдилар. Этларига эт кўшилиб, куч кўшилиб, худди бокувда ётганеке семириб кетибдилар.

Шундаканги ахил, бир-бирларига шунаңсанги меҳрибон бўй коптиларки, ит билан мушук ухлаганда от узун думи билан уларнинг пашасини кўриб тураркан. Эшак касал бўлса, от доривор гёйхлардан чайнаб бераркан, худди меҳрибон отадек барчасининг бошини силаркан.

Чўллар ташлаш кетган бир кулбани ўзларига макон қилиб олишибди.

Бир куни тўсаддан, ха, ха, тўсаддан дувол турбি, шариллабди ёғири ёға бошлибди. Бу кулбани олдинроқ бир бўри, бир тулки, иккى шоқин ин қилиб олишибган экан, ёғирдан кочиб ўзларини шу инга уришибди. Ҳайдият, оқсоқ мушук коровулда турган экан, миёвлаб ҳамоналарини ўйғотиди.

Даҳшатли олишиб бошланиб кетибди. Ит тулки билан олишаётган эмиш, от орқада оёқлари билан чия бўриларни төвётганимиш.

Ҳаммадан ҳам Хўқизга оғир бўлти, кирган заҳотиёқ оч бўрини деворга қисиб олган экан. Бўри: «Кисувдан тезроқ кутилиб, ҳўқизни йикитсан, гўшти оч қолган болаларимга бир хафта оқват бўларди», деб интиларкан. Хўқиз: «Мен уни сикувдан чиқарсан, менинг ҳимоямда бўлган ҳайдонларнинг ҳаммасини бўғизлаб ўлдиради. Уларни мен бошлиб келганиман, мен ҳимоя қилишим керак», деб бўрини деворга баттарроқ қисармиш.

Олишиб нақ эрталабга давом этибди. Хўқизвой, Отвой, Эшаквой, Итвой, Мушуквойлар ахил, инокликлар учун ёзувлар устидан галафа қозонишибди. Серўт яйловлар бағрида бир умр роҳат фароратда яшашибыди.

Худойберди ТЎХТАБОЕВ

ҚУВФИНДАГИ ХАЙВОНЛАР

еийшга тишинг йўқ, аравага хушинг йўқ», деб кўчага ҳайдадинг-а, қашқирларга ем кимлокчи бўлдинг-а, - деб ҳасрат қилиб бораётган экан. Нурида, пастлик жойда бир ҳарни от тўрт оёғини баробар узати, бошини майса устига кўйганча чўзилиб ётган эмиш.

— Ҳа, отвой, нега ётибсан, — деб кўнгил сўрабди Хўқизвой.

— Э Хўқизвой, асло сўрама, — деб ҳасрат қилиби Отвой. — Бир бойнинг уйида ўттис йил хизмат килдим, улок чопдим, арава тортдим, болаларига эрмагу ўйинчиқ бўлдим. Мана энди қарип, ўрнимдан туролмай қолганимда: «Сўйядесам гўштинг йўқ, юк ташишга хушинг йўқ», деб кўчага ҳайдаб, мени бўриларга ем кимлокчи бўлдим.

— Ҳафа бўлма, икковимиз бир бўлсак бўриларга ем бўлмаймиз. Юр, яйловларга борамиз, ўрмонларга борамиз, барра ўтлардан еб, зилол сувлардан ичб мазза қилиб яшаймиз, — дебди Хўқизвой.

От бир амаллаб ўрнидан турибди. Йўлга тушибдилар. Олдинда Хўқизвой, орқада Отвой бораётганимиш. Тўсаддан кулокларига бемор эшакнинг «Ҳа-иа» деб ожизгина ҳанграгани эшилтиб колибди. Тўхтаб бўндайд қарашса, ўсган ўт-ўланлар орасида бир эшак бехол ётган эмиш.

— Ҳа, Эшаквой, нега йиглаяпсан, — деб кўнгил сўрабди Хўқизвой.

— Корнимга эмас, қадримга йиглаяпман, — деб йиглабди Эшаквой. — Бир бойнинг уйида роса ўттис йил хизмат килдим, тегирмонга юк ташидим, елкамда хуржу бозорларга юк ташидим, набиралар галма-гал миниб елканим яғир килишибди. Охири қарип колганимда кўчага ҳайдашди.

— Йиглама, — дебди Хўқизвой, — даштларга, ўрмонларга кетамиз. Ўша ёқларда сен ахриклилардан еб, биз барра ўтлардан еб мазза қилиб яшаймиз, - дебди.

Хўқиз эшакнинг кулогидан, от думидан тортиб, бир амаллаб турғазишибди.

Йўлга тушибдилар.

Олдинда Хўқизвой, ортида Отвой, унинг ортида Эшаквой бораётганимиш.

Тўсаддан кулокларига «вов-вов», «вов-вов» деган оч қолган итнинг овозига ўхшаш бир овоз эшилтиб қопти. Бундай қарашса, хўнаридаги катта тошнинг орқасида ҳарни бир ит ётган эмиш. Жунлари тўкилган, кулокларини яра боғсан, ўзи ҳам ўлай-ўлай деб турган эмиш.

— Ҳа, Итвой, нима бўлди, — деб сўрабди Хўқизвой.

— Мен ўлајапман, — дебди Итвой.

— Нима бўлаётганини бизга айттин, — дебди Хўқизвой.

— Бир бойнинг уйида роса ўттис йил хизмат килдим, — деб гап бошлибди Итвой. — Кўргонига бўриларни йўлатмадим, овга чиқса кўён ушлаб бердим, уриштиришга олиб чиқса, манаман деган арслонларни тагимга босдим. Мана энди қарип қолдим, тишим сукка ўтмайди, кўзим хира, шарпларни сезмайман, коровулликка ярамайман. Хўжайнин «бор, нонингни топиб е, текинхўрни ёмон кўраман», деб хайдади, калтак билан уриб ҳайдади. Илтимос, ўлсан устимга турпоқ тортаб кўйинглар.

Бу галларни эшилтиб Хўқизвой, Отвой билан Эшаквойларнинг бағри эзилишибди, ачиниб йилгамоқдан бери бўлишибди. «Биз билан кетасан. Ўрмонларга бориб ҳар хил паррандалардан тутиб еб, мазза

Ота-онамга бўлган соғинч хисси мени яна ўша мен туғилиб ўсган, беғубор болалигим кечган уйга етаклади. Гарчанд азизларим бу дунёдан ўтиб кетишган бўлишса-да, ўша ўйдан ўзимга юпачи, соғинчимга бир от бўлсада, таскин топаман. Шу ўйда жиянларимни, жигарларими маҳкам бағримга босиб, барча ташвишлардан холи, хотиржам ухлайман. Эрталаб ўйкудан туриб биринчи галдаги вазифам, 90 ёшларни қоралаб қолган, дадамдан ёдгорим, аммамни бориб кўраман. Кўз ёшлари билан мени кутиб олган аммам аввал кўлларни очиб, узоқдан-узок дуо қиласидар, мен у киши бағрида эркаланиб, ота-онамни кўргандек бўламан, бир

эрига: "Ха, заҳарингизга сомса еб ўтирибсизми? Кани қанча пул топдингиз, чўзиб кўйинг-чи", - деди. Эри эса: "Инсофинг борми, ҳали туз ҳам тогтаним йўк. Ахир ярим кечада ўйдан чиқиб кетган бўлсан, озмунча юк тушириб ташидими. Ахир шу ишларни сен билан болаларим учун килаяпман-ку", - деди. Бечора оғизда тишилаган сомсасини чайнамай ютди-да, ишлаб топган пулларини чўнгагидан чиқариб, бўзрайиб, эрини егудек бўлиб ўтирган хотинига узатди. Хотини шартига пулларни олди-да, бурилиб жўнаб кетди. Ҳалиги хотининг эрига қилган мумаласини кўриб, эридан рӯшнолик кўрмаси-да, эл-юрт олдида унинг обрийини кўтариш учун ёлғон гапирган ке-

унинг атрофида нафақат эри, балки биз опа-сингиллари, кайнона бувиси, қайнота-қайоналари гирдикапалак эдик. Эсимда, янги келин, онам худо раҳматли сариёғдан кўп солиб, бир кося сутни олдига кўйганида, ичкиси келмаганидан эмас, балки уялганидан мен сут ичмайман дегани, шундан кейин сода онам унга ҳар куни эрталабга 2 та ёки 3 та ўй тухумини пишириб едиргани, бир неча ойдан кейин аллергия тошиб кетгани, шундан кейин тухум емасдан, ҳар куни сут ичадиган бўлганлари... Ха, ўшанда у хамманинг ардоғиди эди. Ҳатто болали бўлганда ҳам бувим боласига қараб қолиб, уни эри билан кинога, туман марка-

эди-ку. Россияда гаровда бўлганда, келинимнинг кўз ёшларига чидай олмай, болаларини ўйлаб, бор бисотимдан, давлатидан айрилиб, уни уйга қайтариб олиб келганим учун, балки унинг менга раҳматидир?

Майли, мени ўйламасин, ўша садоқатли хотини у фарзандлари ёнига қайтса бас. Катта ўглини ўлантирган кунимиз ҳам тўйда йўк эди. Тўй ўйин-кулгу билан қариндошлар ёрдамида жуда чиройли ўтди. Ҳамма ўй-уйига кетгандан кейин келиним кўринмай қолди. Уни излаб уйга кирсан, болалари ухлаб қолган, ўзи эса келинлигидан колган, ҳали охори ҳам кетмаган, бувимдан ёздалик бўлган кўра-тўшакларга юзини боғсанча йиглаб ўтирган экан. Унинг титраётган гавдасини маккам бағримга боғсан эдим, ийги арапаш: "Мен у кишини қанчалар севардим, қанчалар яхши кўришимни биласизми, опа-а?" - дея олди. Бир соат олдин тўйда, одамлар олдида ўзини энг бахтили килиб кўрсатиб, кулиб юрган аёлнинг эри тирик бўла туриб ёнида йўклигидан чекаётган изтироби, ҳакиқий аҳволи ана шундай эди. Битта менинг келиним эмас, яна қанча келинларнинг изтиробларини хозиргидек қорону тунлар ўз домига тортиб кетаётган экан. Битта менинг укам эмас, яна қанча бейй эркаклар оиласидан узоқда юрган экан? Такдиран ўшаш бошқа келинларда ҳам менинг келинимдаги сабр-бардош ва садоқат бормикан? Садоқатли аёллар нафақат ўзи, балки ота меҳрига тўймаған фарзандларини ҳам тошабагир отасига нисбатан меҳрибон килиб тарбиялашади. Укамнинг бисинфа ўқийдиган катта кизининг дадасига ўзган хотини ўқиб, бунга амин бўлганман. Қимдир дадасини Самарқанд шаҳрида кўрганини айтгандан кейин ёзилган хат. Хатда шундай сўзлар битилган экан: "Дадажон, сизнинг соғ-саломат юрганингизни ўшишиб хурсанд бўлдим, худога шукр. Қаерда бўлсангиз ҳам ортумагн, тоза кийиниб, соғ-саломат юрсангиз бўлди. Бизни ўйламанг, кийналаётганимиз йўк. Фақат сизни соғиндик..." Бу сўзлар нафақат отани балки, тошни ҳам эртиб юборадику. Битта жиянимгина эмас, яна қанча кизчалар оталарига ана шундай соғинч хотинарини ёзаётган экан?

Ўглининг институтта киргандан бехабар, ўғли ўйланганда тўйида бўлмаган, невараларини тиззасига олиб эркалашдан йироқ бўлган эркак битта менинг укаммикан? Келинининг кўзида ёш кўрмаслик, жиянларини бирорвдан кам қилмаслик учун елиб-юргуслар, келининг эр бўлолмаган, жиянларига ота меҳрини беролмаган, оналик киласан деб бажара олмаган битта менини?

Бу ёзганларим битта менинг эмас, балки менга ўшаган оналарнинг изтироби бўлиши мумкин, лекин бу изтироблар қелинимнинг укамга бўлган севгиси, мухаббати ва садоқати олдида хеч нарса кўрмаган дай ўйига кириб боради. Соғинч хижрондан устун туради шекилли, нафақат оиласи, балки бутун кишлар аҳли уни кучоқ очиб кутиб олишади, ўзларича таҳбек бериб, энди кетмагин, болаларинг бир фариштасига тиз чўкиб сажда қилгим келди. Бир аёл садоқати бундан ортиқ бўлмаса керак. Чунки ҳар сафар мен берган пулларни, ўзига ва болаларига олиб борган нарсаларимни эрим олиб келди, деб қариндош-уруғларга, кўни-кўшиларга айтиб чиқади. Яхши ният билан айтилган ёлғонига нафақат атрофдагиларни, балки ўзини ҳам ишонтиргиси келади. Кечака кундуз эрзининг соғ-саломат ўйига кайтишини худодан сўраб яшайди. Ундаги бу садоқат ниманинг эвазига экан? Ахир кўпгина хотинлар эрлари топиб, тутиб келаётган нарсаларга шукр қилимай, ёнларидан бир қадам жилмасада, эрларидан нолиб келишади-ку. Шулар ҳакида ўйлар эканман, келинимнинг хонгадонимизга тушгандан ҳозиргача бўлган ҳаётни кўз ўнгимдан ўтди. Ха, бир пайтлар у жуда баҳтили эди. Жуда гўзал келин бўлганди.

линим эсимига тушиб кетди. Бу орада автобус келиб қолди ва мен шаҳарга жўнадим. Йўлда кетар эканман, мана 10 йилдирки, кундузлари болалари ташвиши билан овора, тунлари эса бедор, эрини кутиб яшаштган, кўни-кўшиларга, қариндош-уруғларимизга эрининг ёмон томонини яшириб, яхши томонини ошириб, тўқаётган кўз ёшларини, алам ва ситамларини сир тутиб, ўзини энг баҳтили аёлдек кўрсатишга ҳаракат қилиб келаётган келинимга, яъни ўзеб келларининг бир фариштасига тиз чўкиб сажда қилгим келди. Бир аёл садоқати бундан ортиқ бўлмаса керак. Чунки ҳар сафар мен берган пулларни, ўзига ва болаларига олиб борган нарсаларимни эрим олиб келди, деб қариндош-уруғларга, кўни-кўшиларга айтиб чиқади. Яхши ният билан айтилган ёлғонига нафақат атрофдагиларни, балки ўзини ҳам ишонтиргиси келади. Кечака кундуз эрзининг соғ-саломат ўйига кайтишини худодан сўраб яшайди. Ундаги бу садоқат ниманинг эвазига экан? Ахир кўпгина хотинлар эрлари топиб, тутиб келаётган нарсаларга шукр қилимай, ёнларидан бир қадам жилмасада, эрларидан нолиб келишади-ку. Шулар ҳакида ўйлар эканман, келинимнинг хонгадонимизга тушгандан ҳозиргача бўлган ҳаётни кўз ўнгимдан ўтди. Ха, бир пайтлар у жуда баҳтили эди. Жуда гўзал келин бўлганди.

дан барака топсин, сабр-бардошли, умри узоқ бўлсин, деб уни алқашади. Укам-чи, укам ана шундай вафдор хотинини, 4 та фарзандини оқ юшиб, оқ тараф тарбия килаётган жуфтит ҳалолининг қадрига етмайди. Ўзи ёмон бора эмас, бирорвонинг дилини оғритеши билмайди, буни келиним жуда кўп тақрорлайди, лекин нима жин урдики, ўйдан, фарзандларидан узоқда юради, болалари нима еб, нима киёгтанини ўйламайди. 4-5 ой йўк бўлиб кетиб, хеч нарса кўрмаган дай ўйига кириб боради. Соғинч хижрондан устун туради шекилли, нафақат оиласи, балки бутун кишлар аҳли уни кучоқ очиб кутиб олишади, ўзларича таҳбек бериб, энди кетмагин, болаларинг бир кетмасликка сўз берган бўлса-да, 10-15 кун, узоги билан 1 ой тургандан кейин ҳозир келаман, деб ўйдан чиқиб кетиб, яна кайтмайди, хотини ва болаларига учун яна ўша хижронли кунлар бошланади. Укам ана шу ўйда бўлган кискавакт ичда яхши гали, тўй-маърқакадаги хизмати билан энли ўзига қаратади, болалари ва хотинига килган меҳрибонликларининг чеки йўк. Шунақа меҳрибон ота ва яхши эр бўлган укамнинг ўйдан кетиб қолиши касаллигига дучор бўлгани алам қиласидар, Унга бу касаллик каердан юқди экан? Россияга ишлашга кетмасдан олдин, оиласидан бир қадам ҳам ажралмас

Муаззам МЕЛИЕВА

КЕЛИНИМНИНГ

САДОҚАТИ

ЯШАМОҚ БАРДОШДАН

Мениң құлымға қоғоз-қалам олишга үндаган нараса, баязы бир янги оиласарнинг бузилип кетишидир.

Бундай оиласарнинг бузилип кетишида эр ёки хотин, қайнона ёки бефарзандлик сабаб бўлади. Эр нопок йўлларда юриб ёки ичib, хотини ва болаларни уриб, уларга нисбатан бемеҳр ва бефарзандлик сабаб бўлади. Фарзандсизлик қайнонанинг ғазабини келтиради ва ўғил онгига ўзининг нотўғри фикрини сингира бошлайди. Яқинда иккى ёш оиласа бир хил воқеа содир бўлди. Биро отонасининг қистови билан, иккинчи синаф, билиб, севишиб турмуш куришди. Бирининг турмуш курганига 7 ой бўлиб, аёли ҳомиладор бўлавермагач, қайнона, қайнингил, ўғил тил биритириб, келинини хайдаб юборишид. Ҳеч қанча вақт ўтмай, аёл ҳомиладор эканлиги маълум бўлди. Аммо эр ва қайнона фарзанди, набирасини тан олмадилар. Иккинчи оила эса 4 йил турмуш курди. Бу ерда ҳам фарзандсизлик келишмовчиликлар келтириб чиқара бошлади. Жувоннинг ҳомиласи ҳар гал нобуд бўлаверади. Оила катталари бир со сабр қилишганда фарзандли бўлишарди, албатта. Лекин она оиласи ажратиб, ўғлини дарҳол ёш қизга ўйлантириб кўйди. Келинини хайдаб юборгани етмагандек, у яшайдиган ўйнинг олдидан тўй машиналарни бир каторга тизиб, сигнаф чалдириб ўтиб кетди. Шунчалик ҳам бешафатлик бўладими? Ҳозирги вақтда келин туширгач, фарзандлик бўли-

шини энг кўпич билан 4-5 йил кутадилар. Энг ози 3 ой. Фарзанд бўлавермагач, сабабини сўрамай, шифокорларга кўрсатмай жавобини бериб юборишиди. Нима учун оналар фарзандига: «Сабр қил болам, сенга ҳам худонинг атагани бордир, ҳали кучогинг тўла фарзанд бўлади», - дейиш ўрнига: «Қочонгача бефарзанд бўлиб умрингни тумгас хотин билан ўтказсан? Сен тенгилар мана мунча фарзандли бўлишди. Жавобини берib юбор. Хотинингдан шу бугун ажрашсанг, мен ўзим сенга қиз топиб ўйлантириб

кўяман», - дейишиди. Гўёки лобар, гўзл қизларимиз кўчада қолгандек, баландларвуз гапларни айтиб, ўғиларни келинларига нисбатан совуқкон килиб кўядилар. Нима учун ўз фарзандлари кўнглига қарайдилару, келинларнига эмас?

Нега ўзларининг қизлари бирорвонинг хонадонига тушгандага авайлаб-асрасхарларни сўрайдилару, келинини асраб-авайлашга ақлари етмайди. Яна бир янги курилган оиласанинг бузилип кетишига эса оддиг келишмовчилик сабаб бўлди. Она эридан аразлаган қизини ярашириш ўрнига, куёви учун сарполнарни карзга олганини айтиб,

хаммасини машинага жойлаб, қизи билан бирга олиб кетди. Келин ҳам баҳти учун талашибади, бу молу давлат бахт эмас, баҳтсизлик келтиришини онасига айтмади.

Эртанги куни нима бўлишини ўйламади. Мана, ҳозир бир ўғилчали бўлглан, бирор у

отасиз улғаймокда. Фарзанд эрта бир кун эснин танигандага, отаси қаэрда, ким эканлигини, нима учун отасиз ўсаётганини, бунга ким айбдор эканлигини сўраб қолса... Унинг барча саволларига жавоб топишига тайёрмикан она?! Йўл! Биламад, айни дарҳол отага тўнкаб кўя қоладилар. Тўғри, бу воеада иккала томонда ҳам айб бор. Билиб-билим килинган бир кичига ҳато бир нечта кўнглисизликларга сабаб бўлиб қолиши мумкин. Мен барча қайноналарни ўмонломаки эмасман. Шундай қайноналар борки, келинларини ўз қизларидан ҳам ортиқроқ кўрадилар. Келинларни ҳам қайнонадан ўрнак олиб, одобли фарзандларни тарбиялаб, камолга етказадилар. Мен қиз болаларни капалак билан нозик гулга ўҳшатаман. Мабоди қаттиқ нарса ёки ёвуз кўллар теккудай бўлса иккиси ҳам нобуд бўлади. Маколам сўнгидаги шоира опамиз Лола Үроқованинг бир шеърини келтиримокчиман:

«Симобдай эрийди юрагим сим-сим, Айришқ танама қабалсан тикан. Атроғфа аланглаб деймам ўзимга, Яшамоқ бардошдан иборат экан.

Ичимга ёқсалар ёнмайди чирок, Қувонч юзларини яширди мендан. Қайдасан ирода, қайдасан бардош, Қалбим ой чиқмаган қорону тундай...»

Гулчехра ФОУРОВА, Қашқадарё вилояти, Китоб тумани, «Чўлпон» номли марказий кутубхона начиси.

ЭР — ОТА ОИЛА ДАРФАСИ

Кўпчилик тенгкорларимиз ўй-рўзгор юмушларини баҳариша турмуш ўртоғига кўмаклашган дўстларининг устидан «хотин кулисан», дея кулишади. Гоҳида ҳазил, гоҳида чин айтилган бундай гаплар тез-тез кулқоқа чалинбай туради. Шунданми, аксарият йигитлар илоҳи борича хотинларига ёрдам бермасликка ҳаракат килишади. Ўзларини кўрсатиб кўйиш ниятида турмуш ўртоқлари ҳақида сўзларига сўкниниб гапирадилар. Улардан бўлар бўлмас-га айб топиб, арзимаган иш учун қаттиқ гапириб, хафа килишади. Қўнглини қолдиришида.

Аёл киши бундай шароитда нима килади? Агар оиласа эрни курмат қилиш руҳидар тарбияланган бўлса, ҳамма-ҳаммасига чидайди ва бардош беради. Лекин бари бир оиласа дара кетади. Ўртадан меҳр-муҳаббат кўтарилади. Самимият, ишончга птурт етади. Хотин ўйнинг бола бокувчисига, яъни хизматкорига аланиб қолади, холос.

Оила — муқаддасдир. Чунки унда бизнис меваляримиз бўлган болалар тарбияланади. Оиласи мен уммонда сизиб юрган кемага ўҳшатим келади. Уни қояларга урмасдан, тўфону тулкунлардан асраб, бешардик олиб ўтиш энг аввало дарғага — эрга, отага боғлиқ.

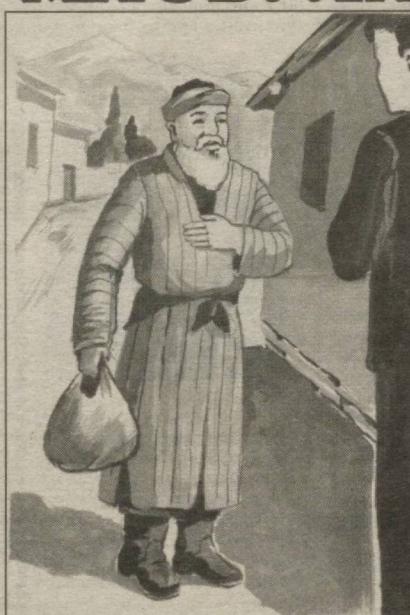
Аннамурод ЖУМАКУЛИЕВ,
Сурхондарё вилояти,
Сарисюй тумани.

Хәёт шашвашлари ва қувончлари

СОВЧИЛИК МАСЪУЛИЯТИ

Болалигим Қашқадарё вилояти Карши туманидаги Сарой қишлоғидаги йўтган. Қишлоғимизда Faffor бобо ва Зайнаб момо (Оллох уларни ўз раҳматига олган бўлсиган) деган ажойиб инсонлар бўлар эди. Бу инсонларнинг фарзандлари бўлмас-да, лекин қишлоғимиз болаларига меҳрибон, жонкуяр эдилар. Бундан ташқари раҳматли Faffor бобомиз яна бир сабвони ишни қойилмақом килиб бажарар эдиларки, бу ҳақда айтиб ўтишин лозим топдим. У киши бўйдок қишлоқдошларинг бир бошни иккита, ували-жували қилювчи соччи эдилар. Қишлоғимиз қаряяларининг этироф этишларича, у кишининг ота-боболари ҳам совчи бўлиб ўтган экан. Faffor бобо кеағра совчиликка борса, қуруқ қайтмаслигини билган жуда кўплаб ҳамишлоларимиз, ҳатто кўнши қишлоқдагилар ҳам у кишига мурожат килир эдилар.

Faffor бобомиз совчи сифатида иккита бошни қовшутириб кетиши билан кечланиб қолмас, балки тўйдан кейин ҳам иккита ўншининг, айниқса келинларинг аҳволидан кўни-кўшнилар, қариндош-уруғлар орқали ҳабар олиб турар эдилар. Эсимида, ўртаничи акамизнинг хотини — оғироёқ, келинойимиз тандирга нон ёниб турган пайдада у киши келиб қолганлар. Ҳаммамиз билан жуда чиройли сўрашиб, келинойимиз иккарига кириб кетганидан кейин, катта келинойимиз ва раҳматли она-миизга қаттиқ танбех берни,

«Совчи сифатида бирорвонинг фарзандини шу уйга олиб келганлигим учун мен ҳам жавоб гарман. Сизлар кўпчиликисизлар, бундай ишларни навбатда бахаринлар», - деб койиган эдилар. У киши қеағра совчиликка бормасин, биринчи навбатда уй эгаларининг рози-розигали, оқ фотихасини олиб йўлга тушар эдилар. Тўй

лаётган хонадон аззоларига бегона бир кишининг оқ юваби, оқ тараған фарзанди келинларига, унинг тақдиди шу хонадон билан бөғланганлигини, келин бу ерга ўрганиб кетгунга қадар кўёубдан, қайнота ва қайноналардан сабр-қаноат талаб килинишини таъкидларди. Faffor бобо ҳар қандай оиласий низоларни жуда адолатли ҳал этар, ёшларнинг ахларлигига сира йўл қўймас эди. Агарда киши бўлиб ўтказсанг, борасида сал иккапланш бўлса, у кишига қанчалик илтимослар

қилинмасин совчиликка бормас эдилар. Бобомиз ғибайтичилар, фиску фасод, гап ташишни ниҳоятда ємон кўрар, доим ҳаммамиз учун ўйт ғулдадиган бир нақлии тақор-тақор айтилар: «Болаларим, гап таши-маннлар. Гап ёмон нарса. Бир ўйдан чиқсан гап, иккинчи ўйга албатта кийим кийиб киради. Учинчисига ёғидаги ковуши

билан ўзи юриб боради... Ёшим ўтган сабони борадига айтганда уншубу нақли замирда нақдар улкан маъно-мазмун ётганлигини тушуниб етмокдаман. У киши кимга кўмак беришдан катъий назар, таймадирлик, манфаат учун эмас, балки сабоб учун қулганлар. Бу нарсаларни эслётганлигим кимгайдир эриш туолиши мумкин. Лекин раҳматли бобомиз шарофати тифларни қишлоғимиз ва тевакор-атрофдаги қишлоқларда турмуш курниб, невара-чеварали бўлиб кетган саксондан ортиқ оиласалар тинч-тотув ҳаёт кечирмоқдалар, улар ҳанузгача у кишини катта ҳурмат ва эхтиром билан хотирлайдилар.

Бугунги кунда турмуш курган ёш оиласалар турли можаларларни сабаблар тарбијатларни тушуниб ўтказадилар. Бизнингчага, ушбу салбий ҳолатларнинг олдини олишда ҳалқимиз миллий қадриятлари ва урфодатларига амал килиб, одил ва адолатли совчиликнинг ҳаётий тажрибаларига таяниш зарур. Совчиликни ҳам Faffor бобога ўшҳаб инсон тақдиринга куйинадиган, масулиятни ўз зинмасига оладиган, доно кишилар килиши керак. Чори САТТОРОВ,

Ўзбекистон Республикаси
ИИВ Академияси катта
ўқитувчиси, подполковник.

ТАБИАТНИНГ АЁЛЛАРГА ИҢЬОМИ

Замонавий аёллар ижтимоий ҳәётнинг деярли бар-ча соҳаларида эркаклар билан тенгма-тенг иш олиб бориши мөқдә. Шу билан бирга аёл она сифатида болаларин тарбиялаяпти, бека сифатида овқат пиширади, нон ёлади, кирювади, эрининг, фарзандларининг күнглига қарайди. Шунчак ишдан ортиб, ўзига қаравша, ораста ва гүзәл бўлишига, согликлари тўғрисида қайгуришга ҳам вакт топадиган. Буларнинг бари аёллар кучли руҳий салоҳият эгаларни эканлигидан далолат беради. Ахир "Аёлнинг жони қирқта", деган гаплар бекорга айтилмаган-ку.

Аёл ўзлигини йўқотмаслиги, гўзал ва латофатли бўлиши учун кунларини гўзаллик салонларида ўтказиши шарт эмас. Фақат ҳар куни ўзига қаравша озрок вакт ажратса, кимматбаҳо косметика воситаларидан эмас, топиш осон ва арzon бўлган табиий воситалардан фойдаланса, кифоя.

КЎЗЛАР ЧАҚНАВ ТУРСИН
Нигоҳлари ўткир, қаравшалири кувнон, ва жозибадор бўлиши учун аёл кўзининг соғлом бўлишига интилиши керак. Бунинг бир неча оддий усуллари бор:

- Кўзингизни фақат тоза кўл, тоза даструмод ёки пахта билан артинг. Ҳар бир кўз учун алоҳида-алоҳида пахтали тампонча бўлса, яна яхши. Айниқса, кўз ва киприкларни косметикадан тозалашда, юванишда, кўз касалликларни даволашда бу тавсияга қаттий риоя этиш керак.

- Муттасил компьютерда ишлаш, идорада қозғозга кўмиллиб ўтириш, ўқитувчи аёлларнинг кунига дафтар текширишлари кўз чарчашига сабаб бўлади. Шунингдек, кўзлар тез-тез пешонани ти-

кўпроқ вақт ёниб туриш. Аммо кафтларингиз киприк ва ковокни босмасин.

Чарчаган кўзларга гиёҳлар ҳам ёрдам бериши мумкин:

- Кўз атрофига ажин ва халтачалар пайдо бўлса, кўзингиз тез чарчаб колса, 1-2 чой қошик жўка (липа) гулдан олиб 1

стакан қайноқ сув қўйинг ва 10-15 дақика дамлаб қўйинг. Сўнг докада сузиб олинг ва илиқ пайтида докани хўллаб ёпиқ қовоқларингиз устига 3-5 дақика қўйиб туриш.

- Қовоқлар шишигдан эса мойчекар ёрдам беради. Бунинг учун пахталик матодан иккита кичкина халтача тикиб олинг. Унинг ичига куритилган мойчекар гулларидан солиб, 5-10 дақика қайнаб турган сувга ботириб қўясиз. Сўнг уларни сувдан олиб, сал соғувач кўзга қўйинг. Бу усул кўз атрофига ажин тушгандава яллигланганда ҳам кўл келади.

- Агар кўзингиз атрофининг териси қорайиб қолганини сезсангиз, ялпизнинг янги узилган баргларини кафтигизда озрок эзгилаб, кўзингизга қўшишингиз мумкин.

- Кўз учун энг яхши фитотерапия, яъни шарбат шубҳасиз черникадир. Хали ёзга - бозорларимизга янги черника чиқишига ачча бор. Шу бойис дўйондан унинг шарбатини ёки дорихоналардан черника меваси ва баргларидан тайёрланган суюкдори ёхуд куқун олиб ичишингиз мумкин.

- Сабзавотлардан эса пиширилган ёки хом сабзини мунтазам еб туришини маслаҳат берган бўлар эдик.

СОЧ ЭМАС БУ...

Аёлларнинг сочи уларни янада гўзал ва мафтункор этиб кўрсатади. Аммо сочлар ростдан ҳам жилвакор, майнин, куюқ бўлиши учун уларни тўғри парваришиш зарур.

Агар сиз сочларингизни тез-тез юваб турсангиз (одатда мутахассислар сочларни хафташига бир марта ювишини маслаҳат беришади), шампунни

бош терисига, кондиционерни эса аксинача соч толаларига суртишга ҳаракат килинг. Мумкин қадар фендан фойдаланманг. Аммо барibir уни ишлashingha тўғри келса, илик

дан соч томирларига суртиб турсаз. Орадан бир неча кун ўтиб сочинингиз сизга маъкул рангга киргач, дамламадан сочинигизга ҳафтада бир марта суртиб турсангиз кифоя.

Сочингиз табиатан ёрқин

рангли(малла, са-

рик, қизғи)

бўлса, мойчечак

ва розмарин гул-

ларидан тайёр-

ланган дамлама-

упарни парвариши

қилишда энг

яхши восита

бўлиши мумкин.

Бунинг учун ҳар

бирининг кури-

тилган гулларидан

1 ош қошиқ-

дан олиб, тўқ ран-

гишишадан иш-

ланган бутилкага

соласиз. Устига

150 миллилитр

арок кўйиб, коро-

нги жойда 2 ҳафта

саклайсиз. Фақат

ҳар куни идишни

чайкаб туришни

унутманг. Тайёр

бўлган дамлама-

ни тоза шишага

докада сузиб

олинг. Ҳафтасига

2 марта юмшоқ-

тиш чўтқасини

мана шу суюкли-

ка ботириб бош

терингизга ишқа-

лаб туриш.

КИЧКИНА ШИШАЧАДАГИ ГЎЗАЛИК

Айрим аёллар эфир мойлари ҳамманинг ҳам курбига ётмайдиган кимматбаҳо восита, деб ўлашибади. Бу фикр факат бир томондан тўғри. Яъни ростдан ҳам кўл микдордаги ургуга ва баргларига ишлов берилганда озигина шифобахш хушбўй мой чиқадиган ўсимликлар бор. Улардан тайёрланган майор киммат туради.

Аммо цитрус мевалардан, оқарағай (пихта), лаванда каби ўсимликлардан олинган майор ҳам фойдалари, ҳам киммат эмас.

Аёллар асрлар мобайнида фойдаланиб келадиган, уларнинг гўзаллигига хизмат киладиган бир неча хил эфир майори мавжуд. Булар атиргул, ясмин (жасмин) ва иланг-илан майори.

ЭФИР МОЙЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШИ БЎЙЧА БИР НЕЧА МАСЛАХАТЛАР:

- Ёзинг исисик кунларидан дўкондан аромамедальон соти олиб, унинг ичига 1-2 томчи хушбўй эфир майори томизилган кичкина пахта бўлагани солиб кўйсангиз, сиздан хуш ифор келиб туради.

- Атиргул, лаванда ёки лимон майорини шампун ва тениргизни парваришилашда ишлатадиган крем ва лосьонларнингизга, чўмиллиш учун гель ва кўпикланувчи воситаларга кўшишининг мумкин.

- Уддабурон бекалар хатто уйда пол ювғанларидан ҳам сувга ҳар хил кимёвий воситалар ўрнига дезинфекция қилиш хусусиятига эга бўлган эфир майоридан кўшишиади. Улар бир томондан турли микроб ва бактерияларга қирғин кептирса, иккинчи томондан кимёвий воситаларнинг ёқимсиз хидидан фарқли равишда уйингиздан хушбўй ҳид келиб туради.

- Мабодо терингизнинг то-нусини ошириш ҳамда целлюлитдан кутулиш истагида бўлсангиз, ваннанин сувга тўлдириб, унга озрок цитрус мевалар - лимон, апелсин ёки мандариндан олинган эфир майоришибилингиз.

- **ЭСЛАТМА:** Номлари келтирилган барча гул ва ўсимликларни дориҳоналардан топишингиз мумкин.

ТАБИЙ УСУЛЛАРДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

Сиз кўп бора озишга, соғлом турмуш тарзини бошлишга уриниб кўрган бўлсангиз, бунинг осон иш эмаслигини яхши биласиз. Бу борадаги ишни оддий, ҳар бир аёлга кўл келадиган усуllibардан бошлиш зарур.

Айтайлик, сиз изягингизнинг остидаги тери осилиб, бақбака ҳосил бўлгандан ўзингизни нокулай сезаётисиз. Тез-тез кўзгу олдига бориб, кафтингизнинг ич томони билан ўша жойга шапатилаб туринг. Бундан ташқари кунинг 5-6 марта оғиз ва бўйин мушакларига куч бериб "О-У-И" товушларини талафуз этсангиз, тез орада ижобий ўзгариши хис қиласиз.

Бундай усуllibар билан ўзингизни табиий мухитда чинкитириб боришингизга ҳеч нарса ҳалал берада олмайди. Дейлик, ҳар куни эрталаб оч киринга 1 чой қошиқ кепакни ярим стакан сув билан ичб юбориш қийин эмас. Ёки ҳар куни уч маҳал овқатдан олдин 5-6 чой қошиқ кепак истемол килишдан кўра, ора-сирада имкон бўлди дегучига 1-2 қошиқдан тилинг тагига ташлаб қўйган яхши эмасми? Ундан ҳам яхшиши кепакни туздонга солиб стол устига қўйиб қўйинг. Уни ҳеч иккимаймай шўргага, салатларга, бўтқага, куюқ таомларга селиб єшишининг мумкин. Бу ошоизон ва ичакларингизни тозалаб, уларнинг фаол ишлашига ёрдам беради. Бутун танангизни В гурух витаминалари билан таъминлайди. Мазкур витаминалар танадига ортиқча ёғларни эритини ҳамда хилтлардан тозалаш хусусиятига эга.

Корнингиз "осилиб қолгани"дан уялсангиз, бунинг ҳам йўли осон. Бу нарса одатда ошқозон-ичак фаолияти бузилган одамларда кўпроқ учрайди. Шунинг учун чўмилаеттингизда соат мили йўналишида уқаланг.

Кулагай имконият бўлди дегучига ўзингизни парвариши килишини унутманг. Масалан, ҳар сафар чўмиландан сўнг куличингизни иккя томонга ёйиб керишингиз, кафтингизни кўкрагингиз олдида бир-бирига жуфтлаштириб, кўкрак мушакларнинг таранглашгунча сиқиб туринг. Охрида сувук сувда чайиниб олсангиз, терингиз тиник, майин ва силлиқ бўлади.

ДАРМОН тайёрлади.

парваришиланг.

Казоқ пайдо бўлган бўлса, сочинигизни исисик сувда ювманн (умуман, сочларни илик сувда юваби, охирида сувук сувда чайбай ташлашади). Қазоқка қарши шампундан кейин сочинигизни 2 ош қошиқ янги лимон шарбати фойдалади. Қазоқка қарши шампундан кейин сочинигизни 1 литр сувда чайбай ташланг.

Сочларингизни бўяш учун фақат табиий бўёқлардан фойдаланинг. Бунда ҳамма яхши биладиган хинадан ташқари марвак(шалфей) баргларидан тайёрланган дамлама ҳам кўл келади. Дамлама куйидагича тайёрланади:

4 ош қошиқ марвак баргини 1 стакан сувда дамлаб қўясиз. Ҳар куни дамлама-

ГАРДИЙШ

Сабзисиз куюқ, суюқ таомларни, турли салатларни тасаввур этиш мүшкүл. У нафакат түйимили, балки соғлик учун гојтада фойдали озука ҳамдир. Сабзи танада йиғилиб қолган ортиқча ёгларни эритиш, уни хилтлардан тозалаш хусусиятига эга. Куйидаги фойдали маслаҳатларни ўқиб, сабзининг бошқа хусусиятларини ҳам билиб оласиз.

КОНИ ФОЙДА

Одамзод тахмийн 4 минг йилдан бери сабзи истеъмол қилиб келади. Антик даврларда шоирлар уни шарафлаб қасидалар битишган, табиблар беморларни даволашда ишлатишган. Унинг ёрдамида яраларни, куйган жойларни, кўз, бўйракка салликларини даволаганлар. Сабзи овқат ҳазм бўлишини яхшилайди, яраларнинг битини тезлаштиради, бўйрандан кумларни чиқариб ташлашга ёрдам беради. У конни кўйтириши хусусиятига эга, деб хисоблашади. Сабзининг таркибида каротин, янни А провитамины бошқа сабзавотларга караганда кўпроқ ўртача катталықдаги сабзини ёб танамизнинг каротинга бўлган бир кунлик эҳтиёжини қондиришимиз мумкин. Каротин хисмоний ва ақлий ривожланиши мөъёrlаштиради, танамизнинг турли салликлардан химоя қобилиятини оширади. Сабзи танамизни ортиқча холестериндан фоғир этишида кўллади.

Сабзи ва унинг шарбати минераллар алмашинуви билан боғлиқ кўплаб касалликларда шифо бўлади.

ТАНАМИЗНИ ТОЗАЛАЙМИЗ

Кадимги табиблар инсонга ёпишадиган кўплаб дардлар, жумладан семизлик ҳам аслида ичакларнинг хилтлар билан тўлиб қолишининг оқибатидир, деб хисоблагандар. Бу аса инсон умрими 25-50 йилгача кискартириши мумкин экан. Шу боис улар ўз соглигининг қадрига етадиган одам кўпроқ сабзвотлар, хусусан сабзи истеъмол қилиб туриши кераклигини таъкидлаганлар.

 Ўпка сили, юқори нафас йўллари шамоллаши, кўриш қобилиятынинг сусайиши. Сабзининг пўстлогини арчиб, киргичдан ўтказасиз за шарбатни сиқиб оласиз. 1 стакан шарбатга 1 чой қошиқ асал кўшиб ичасиз. Асосий шарти ҳар сафар янги шарбат тайёрлаш керак.

Қабзият. Сабзини киргичдан ўтказиб ейиш керак. Ёки сабзи баргидан чой дамлаб ичиш ҳам фойда беради. Чой учун сабзи баргининг кутилганни ҳам, янги узилгани ҳам бирдек ярайди.

Миокард инфаркти. Миокард инфарктининг дастлабки кунлари сабзи шарбатига ўсимилик ёғи кўшиб ичиш тавсия этилади. Икки маҳал 0,5 стакандан янги тайёрланган шарбатга 1 чой қошиқ ўсимилик ёғи кўшиб ичилади.

Инфарктни ўтказгандан кейин кун йиғишида ҳам сабзи шарбати яхши самара беради. Уни кунига 3 маҳал 1 стакандан овқат олдида ичиш зарур. Сабзи шарбати ичиш даврида кун давомида чой ўнига дўлана мевасидан суюқроқ қилиб дамлама тайёрлаб ичиш кўпроқ фойда беради.

Камконлик. Ярим стакан янги тайёрланган сабзи шарбатига 15-20 дақиқадан сунг нонустага ўтишингиз мумкин бўлади. Бир хафта ўтибоги ижобий ўзгаришларни сезасиз.

САБЗИ ЁРДАМИДА ДАВОЛАНИШ

Жинсий кувват сусайгандаги Жинсий кувват сусайгандаги сабзи шарбатига таъба карамасал кўшиб ичиш яхши самара беради. Муолажа давомида кунига 2-3 марта чорак стакан шарбат ичиш керак.

Ангини. 1 стакан янги тайёрланган сабзи шарбатига 2-3 бўлак саримсок пиёси бошчасини киргичдан ўтказиб кўшиш ва 2-3 кун давомида иккича маҳал овқатланишдан 40 дақиқа олдин ичиш зарур. Факат муолажа давомида хароратнинг мөъёrlашгандан кейин ҳамтўшакдан турмаганингиз маъкул.

Вена кон томирларининг кенгайши. Ўрта ўшларга бориб аёлларда(бъозида эрқакларда ҳам) оёқдаги вена кон томирларининг кенгайшини касаллиги кўп учрайди. Бунда куйидагича

муолажани ёвсия шарбати кутилганни ҳам аслида ичакларнинг хилтлар билан тўлиб қолишининг оқибатидир, деб хисоблагандар. Бу аса инсон умрими 25-50 йилгача кискартириши мумкин экан. Шу боис улар ўз соглигининг қадрига етадиган одам кўпроқ сабзвотлар, хусусан сабзи истеъмол қилиб туриши кераклигини таъкидлаганлар.

Ўпка сили, юқори нафас йўллари шамоллаши, кўриш қобилиятынинг сусайиши. Сабзининг пўстлогини арчиб, киргичдан ўтказасиз за шарбатни сиқиб оласиз. 1 стакан шарбатга 1 чой қошиқ асал кўшиб ичасиз. Асосий шарти ҳар сафар янги шарбат тайёрлаш керак.

Қабзият. Сабзини киргичдан ўтказиб ейиш керак. Ёки сабзи баргидан чой дамлаб ичиш ҳам фойда беради. Чой учун сабзи баргининг кутилганни ҳам, янги узилгани ҳам бирдек ярайди.

Миокард инфаркти. Миокард инфарктининг дастлабки кунлари сабзи шарбатига ўсимилик ёғи кўшиб ичиш тавсия этилади. Икки маҳал 0,5 стакандан янги тайёрланган шарбатга 1 чой қошиқ ўсимилик ёғи кўшиб ичилади.

Инфарктни ўтказгандан кейин кун йиғишида ҳам сабзи шарбати яхши самара беради. Уни кунига 3 маҳал 1 стакандан овқат олдида ичиш зарур. Сабзи шарбати ичиш даврида кун давомида чой ўнига дўлана мевасидан суюқроқ қилиб дамлама тайёрлаб ичиш кўпроқ фойда беради.

Камконлик. Ярим стакан янги тайёрланган сабзи шарбатига 15-20 дақиқадан сунг нонустага ўтишингиз мумкин бўлади. Бир хафта ўтибоги ижобий ўзгаришларни сезасиз.

САБЗАВОТ

Ярим стакан сут, иккита товук тұхмининг сарығини кўшиб, яхшилаб арапаштириш ва овқатланишдан 40 дақиқа олдин ичиш керак. Муолажани ўзингизни яхши хис этгунча давом этирасиз. Мальум муддатдан кейин яна тақоррлаш мумкин.

Арапашма тайёрлайсиз. Факат саримсок ўрнинг оддий пиёс шарбати кўшасиз. Бурунга томизиш вақти ва миқдори ҳам ўшанча.

Стоматит. Кунига уч маҳал овқатдан сунг оғизни янги тайёрланган сабзи шарбати билан чайш керак. Шарбатни тенг миқдорда сув билан арапаштириш ҳам мумкин.

Тери қуришиши. 4-5 чой қошиқ киргичдан ўтказилган сабзига 1 чой қошиқ қаймоқ ёки тұхум сарипи арапаштирилиб ниқоб тайёрланади. Уни юзга сурышдан олдин сабзи шарбатида юнатып олиш зарур. Никобни юзда 25-30 дақиқа ушлаб туриш лозим. Сұнг иштесида юзига сурышдан олдин сабзи шарбатида юнатып олиш зарур. Никоб билан бир вақтда овқат олдида сабзи шарбати ичиб турисла, фойдаси янада кўпайди.

Атеросклероз ва сидик йўлларида тош пайдо бўлиши. Тўрт ой давомида кунига 3 маҳал 1 ош қошиқ сабзи шарбати ичиш зарур.

• Сабзи, кизил лавлаги ва бодринг шарбатидан тенг миқдорда олиб арапаштирасиз. Шура арапашмадан кунига 3-4 марта ярим стаканда ичиб турисла, керак. Бир вақтнинг ўзида битта лимон шарбатини ярим стакан сувга кўшиб ичиш ҳам тавсия этилади. Муолажани 1-2 ҳафта давом этиши зарур.

Стенокардия. Бир ош қошиқ сабзи уруни 1 стакан сувда кайнатиш зарур. Кайнаб чик-чак, бир дақиқа ушлаб турисла, сұнг 2 соат давомида илик жойда ёки термосда дамлаб кўйилади. Сизиз олиб, кунига уч маҳал 3 ош қошиқдан ичишни тавсия этимиз.

Энтероколит. Эрталаб ва кечқурон 2 маҳал оч қоринган сабзи шарбати ичиш керак. Кичин ёшдаги болаларга кунига 1/3 стакан янги тайёрланган сабзи шарбати ичиш керак. Кичин ёшдаги болаларга кунига 2 маҳал 1 ош қошиқдан ичириш мумкин.

Тумов. Тенг миқдорда сабзи ва алоэ барги шарбатини арапаштириб, кунига 4-5 марта буруннинг ҳар бир тешигига 3 томчидан томизиш зарур.

• Тенг миқдорда сабзи шарбати ва ўсимлик ёғи ҳамда бир бўлак саримсок пиёс шарбатини арапаштириб, кунига 3-4 марта бурун тешилларига 5 томчидан томизинг.

• Худди юқоридаги каби

Болалар ўсишдан ортда колгандан. Кунига 200 грамм сабзини киргичдан ўтказиб, қаймоқ арапаштириб едириш керак.

ЕНГИЛ ТАОМЛАР КУНИ
Мабодо сиз ўзингиз учун сабзили таомлар куни жорий этишига карор қилган бўлсангиз, бир нарсага анилик ки-

КИЧИК СИРЛЯР

Хар қандай сабзватов мева каби сабзининг ҳам ўз сирлари бор. Жумладан:

* Сабзининг ўзагидан кўра пўстлогига яқин қисмида каротин кўпроқ бўлуди. Каротин ёғларни эритуви витаминлар туркумига киргани боис сабзини саригб. ёки қаймоқ билан ейиш кўпроқ самара беради.

* Шарбат олиш учун сабзи шарбатини аримлаш сабзини саригб олингач, қолдигини ташлаб юборишига шошилманг. Унинг устига ўсимлик ёғи кўйиб, 3 соат тицириб кўйиғач, яна сикиб олсангиз, салатлар тайёрлашда ишлатиш мумкин бўлган сабзи ёғига эга бўласиз.

* Сабзи шарбатини очиқ ҳавода ярим соатдан ортиқ саклаб бўлмайди, чунки ўзининг шифобаш хусусиятларини тез йўқотади. Шунинг учун ҳар сафар янги шарбат тайёрлаб ичган маъкул.

Д. ИБРОХИМОВ тайёрлади.

СОҒИМНИГИЗ БОЙЛИГИНИГИЗ

Минг андиша билан кириб келган аёл синиқ овозда "Оила бўлими"га келганини айтганида одатдагидек саволларни бера бошладим.

- Ёшингиз?

- 36 да.

- Ҳаётингиз?

- Ахрашганиман.

- Фарзандингиз бормит?

- 2 та қизим бор.

- Нима сабабдан ахрашгансиз?

- Эрим хиёнат килди.

"Ахир болаларим бор-ку, "қиз бола" деган номинг бор", десам, "Сен қандай яшаган бўлсанг, шундай яшайман", яхши кўрар, соғинарди. Кўриб колса, ортидан эргашив бориб, уйига кириб кетгач ортига йиғлаб кайтиб келарди.

- Хўп, сизни ёмон деб, танлаган яхши билан баҳтли бўлдими?

- Орадан уч ийл ўтиб яна қайтиб келди. Чунки энди пули тугаган, керак бўлмай көлганди. Биласизми, эрим тўкликни кўтаролмади. Ўшанда биз тенгурлари миздан жуда юкориляп кетгандик.

• билан атайлаб эшигимизнинг олдидан ўткаркан. Кичкина қизим дадасини жуда яхши кўрар, соғинарди. Кўриб колса, ортидан эргашив бориб, уйига кириб кетгач ортига йиғлаб кайтиб келарди.

- Хўп, сизни ёмон деб, танлаган яхши билан баҳтли бўлдими?

- Орадан уч ийл ўтиб яна қайтиб келди. Чунки энди пули тугаган, керак бўлмай көлганди. Биласизми, эрим тўкликни кўтаролмади. Ўшанда биз тенгурлари миздан жуда юкориляп кетгандик.

- Тўғри, сизнинг ҳам меҳнатнинг сингиб топган пулларни у аёлга бераб, хор бўлиб қайтиб

қайтариш экан. Мен эса уларнинг юзига қараб гапиролмасдим. Ахри ўйлаб, уйимни сотиб Тошкентдан уй олдим. Чунки энди ўзим учун яшамоқчиман. Ҳозир яшашимиз ёмон эмас, олий маълумотли бўлсам-да, бозорча чиқаяпман. Аммо жуда кийналиб кетдим. Кизларим иккى ёнимда иккى кўричим. Улар ҳам менга ичи ачишиб, баъзан дарсларига кийналишиб қолишади. Уларнинг энг олий максади билимли бўлиб, яхши ўқишларга кириб, менинг мушкулимни осон қилиш...

- Кизларингиз турмушга чикишингизга қандай қарашади?

- Бу фикр улардан чиқди. Баъзан аламимдан йиғлайман. Їғлижик жуда ёмон. Шунда катта қизим: "Эй, яна дадамни ўйладингизми?" деб колади. Мен уни ҳеч ҳам ўйламайман. Ўзимнинг зое кетган умримга, қизларимнинг болалигини унтигиб ўсаёттанига йиғлайман. Биласизми, улар ёшига нисбатан жуда тез улгайшиди. Отаси билан яшаштган болалардан кўра отасиз ўсаёттган болалар тез улгайран.

- Акам, опаларимнинг фарзандлари, менинкинг олдиди ҳали бола, гўл. Менинг қизларим ҳамма нарсани тушунишид, улар мен билан бирга азоб тортишайти. Тунов куни бехосдан иккаласининг гапини ёзитиб колдим.

- Каттам синглисига: "Нозима, агар аям турмушга чиқса сен у одамни "дада" дейсанми?" деб сўради. Синглиси:

"Агар у менинг қизим деса, мен ҳам албатта дада дейман. Ўзин-чи", деди. Шунда опаси: "Эй, менга фарқи йўқ, факат яхши инсон бўлса, аямни қадрласа, бизни бозорга чиқармаса бас", дейди. Кани айтинг, бу гапларга йиғламай бўладими?

- Қандай эркакни маъкул кўрасиз?

- Табиатим жиддийликни ёқтиради. Атрофимдаги аёллар ўйин-кулгу, меҳмондорлика кўп ўндашади. Мен эса кунларим тинч-хотиржам ўтишини, дардош, фикрдош, оғир, вазмин одам билан турмуш кечиришини хоҳлайман.

- Нафисахон кечинмаларини баён

• килар экан, бир зум бўлсада кўз ёшлари тингани йўқ. Келишган

коматли, олий маълумотли, кенг

фикрли шундай аёлнинг уволи тут

син, ўша эркакни дез ўйладим.

- Бахтини излаб юрган эркак, бал-ки сиз унинг кўз ёшларини артар-ди, эри келади", деб

• сиз. Манзили таҳририятда.

- Балки хато қилгандир, қолаверса эркак киши бўлса. Шунинг учун иккى кизингизни етим қилиш шартими, кечириш мумкин эди-ку.

- Кеирдим, аммо у...

Аёлнинг кўзларидан дув-дув ёш оқда бошлади. Гапиролмай ютинди ва чукур хўрсингач:

- Биласизми, жуда кўйналиб кетдим, ёлғизлиқдан чарчадим. У мени ҳам, ўзини ҳам хор қилди.

- Нега ундан деяпиз?

- Савдо билан шугулланардик. У Тошкентдан мол олиб бориб берар, мен сотардим. Мен билан бирга дугонам ҳам бозор қиларди. Биз у билан жуда яқин эди. Ана шу дугонам оламининг бузилишига ва менинг кўзларимдан қайғи ёшлари оқишига сабабчи бўлди.

- Демак, эрингиз шу дугонангиз билан юриб кеттан. У аёлнинг енгилтаклигини сезмаганимидингиз?

- У аёлмас, турмушга чиқмаган, жуда босик "қиз" эди. Доим эрим билан бирга Тошкента "мол"га борарди. Бошка аёллар: "Эрингиз кўшиб кўйма, эхтиёт бўй", дейшиш, "У дугонам, қолаверса, қиз бола-ку", дердим. Аммо "дугонам" доим эрим менинг ёмонлар, ўзини яхши кўрсатаркан. Бориб-бориб хўжайнинга кийинишим ҳам, тузилишим ҳам, гап-сўзим ҳам ёқмайдиган, нукум камчилигимни кўрадиган бўлиб колди. Бир куни ўша аёллар айтган нарса содир бўлди. Яъни эрим дугонамга ўйланмокни эканини айтди.

- Сиз қаршилик қилмадингизми?

- Фойдаси бўлмади.

- Дугонангизга тушунтирумадингизми?

- «Кўриб-билиб қандай яшайсан,

КЎЗЛАРИМНИНГ ЁШИН АРТСАЙДИ

келгани учун кечирма-гансиз.

- Йўқ, Яна кечирдим, боловларим отасиз ўсмасин, деб киритдим. Аммо у яна бизни ташлаб кетди.

- Йўғ-е...

- Ха, бу сафар узоқка Россияга кетиб қолди. Мен унга: "Кетман, бегона юрт бўлса, харакат қылсан, яна ўзимизни тиклаб оламиз", дедим. Лекин у ярашганинг эттинчи ойидаги кетди. Аммо мен унга: "Кетсангиз, бутунлай кетинг, бизни илҳақ қилманг", дедим да бу сафар кўрглини ҳам эшикни ҳам кетти.

- Бунга қанча бўлди?

- Етти йилдан ошиди.

- Кизларингиз соғинмаяп-

тими?

- Йўқ, бечораларнинг соғинчи энди нафрати айланбо бўлган. "Дадамни бир кўрсан эди", дедигандан қизим: "Шундай инсон бўламан, дадамни бизни ташлаб кетганига пушаймон киламан", деди.

- Хозир яшашларинг қай ахволда?

- Биз хозир Тошкентда яшаемиз. Сабаби Жиззаҳда қайнонларимга ким турардим. Улар менинг бошқага тегиб кетишимни хоҳламасди. Шунинг учун ҳам, ким оғиз солса, "тегмайди, эри келади", деб

•

Кизимнинг ёши 28 да. Унинг

ҳаёти мени чукур қайғуга сол-лан.

Бир фирибагра турмуш

ба бериб додга қолдик.

Тўйдан кейин барча киммат-бахо буюмларни олиб, йўқ

бўлиб кетди. Ҳомиладор

қизимни қайға олиб боришини

бilmай доддаман. Уйга олиб

келишга маҳалла-кўйдан

уяламан. Оналик юрагимни

тушунган виждиндан инсон

бўлса, балки қизим билан тур-

муш қуар, деган илинжадаман.

Манзилим таҳририятда.

РОХИЛА.

Кашқадарёданман, ёшим 42

да. Иккى болалими етим кил-май, деб ахрашмасликка жуда

кўп уриндим. Аммо аёлм буни

тушунмади. Ноилож уй-жой-

имни ташлаб, Тошкента кел-

дим. Олий маълумотли

бўлсам-да, савдо билан шу-

гулланаман. Тезда моддий то-

момини тиклаб олишимга

қўзим етади. Фақат бир

оқибатли аёлга мухтоҳман.

МАЛЬРУФ.

Уқам ҳали уйланмаган бўз

бала. Ёши 22 да. Ўзига яраша-

типи ҳам бор. Урта бўйли,

оқишидан келган ўйигит.

Онам унинг бошни иккى килиши

хоҳлайди-ю, тенгнин тополмайди.

Балки ун чиқармаси, турмушни бўзилган бўлса ҳам андишила бўлса бас.

Манзилим таҳририятда.

ХУЛКАР, Тошкент.

Саҳифани МАТЛУБА

тайдорлади.

Кизим энди 22 га кирди.

Не-не орзулар билан турмушга бергандим. Афуски, боска оиласи ҳам борлиги маълум бўлди. Аёвсиз калтаклашадан зада бўлган кизим охири ахрашди. Ширигина ўғли менга қолса-ю, қизим кайта бахтими топсан, дегандим.

Манзилим таҳририятда.

ШАМСИЯ, Тошкент.

Балаларни ташлаб кетганига пушаймон қиласан.

Фойдаланимларни кўлэзмалар ташлилайди.

Кизимни кўлэзмаларни кўлэзмалар ташли